

Joulun Valo

Hinta 5€

Elysanomat 6 2024, Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry

Ikuinen Jeesus

Jotakin ihmettä tapahtuu

Taksimiehen joulu

ELYn tiedote 6 2024

Sisällysluettelo

- s. 3 Betlehemin tähti *Jani Latva-Nikkola*
- s. 4 Joulun ihmeellinen voima *Maria Pitkäranta*
- s. 5 Ikuinen Jeesus Ari Auranen
- s. 9 Betlehemin tallista Rattotaliin
Harri Kuhalampi
- s. 11 Elyn joulukeräys 2024
- s. 12 Viron pitkäaikaisin luterilainen lähetti
Kari Lähdesmäki
- s. 14 Kimmo Niskala: Monenlaista hengellistä
musiikkia tarvitaan
- s. 16 Taksimiehen joulu *Ulla Latomäki*
- s. 18 Lapsuuden joulu Kauhajoen Ev. Opistolla
Tuuli Tamminen-Syrjälahti
- s. 20 Runo: Jouluko *Elisa Emilia Ollinkangas*
- s. 21 Elyn valtakunnallinen kirkkokolehti
- s. 22 Joulunovelli: Syrjäytetyn joulu
Anneli Lähdesmäki
- s. 24 Koukkuniemestä Koukkuniemeen
- Leena Pyykösen tarina *Liisa Käkelä*
- s. 26 Koukkuniemen hoivakoti odottaa joulua
Sari Kärhä
Runo: Joulun yksinäiset
Elisa Emilia Ollinkangas
- s. 27 Joulupuhastelua lapsille
Erja Kuhalampi / Satu Kivisaari
- s. 28 Joulunovelli: Jotakin ihmettä tapahtuu
Eija Harmanen
- s. 30 Mainos: Elyn 17v-juhla, kevätkokous ja
seminaari
- s. 31 Tue Elyn työntekijöitä

Kansikuvat,

Olga Matveeva: Joulu Pyhän Marian kirkossa

Olga on kiinnostunut inkeriläisten historiasta, vaikka hänellä itsellään ei ole inkeriläistä taustaa. Olga ja hänen ystävänsä, nämä kaksi nuorta tyttöä ovat pyörällä kiertäneet koko Inkerin maan ja haastatelleet iäkkäitä inkeriläisiä.

Tytöt järjestivät seurakunnissamme kiertävän valokuvanäyttelyn "Omal maal". - Lempi Myller

Elysanomat

Toimituksen sähköposti:

ely@evankeliset.net

Lehden toimitus: Antero Rasilainen, Anneli ja Kari Lähdesmäki, Ulla Latomäki, Erja ja Harri Kuhalampi, Liisa ja Valto Käkelä, Helka Korpela

Päätoimittaja: Antero Rasilainen

Toimitussihteeri: Erja Kuhalampi

Taitto: Virpi Tuominiemi

Painopaikka: Suomen Uusiokuori Oy, Somero

Elysanomat toimitussihteeri:

Erja Kuhalampi, erja.kuhalampi@evankeliset.net

ISSN-L 1799-9731

ISSN 1799-9731 (painettu)

ISSN 1799-974X (verkkojulkaisu)

Elysanomat on Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry:n jäsenlehti.

ELYn toimisto:

PL 49, 43501 Karstula

p. 040 415 9416

Sähköposti: ely@evankeliset.net

Päätili:

K-S OP IBAN FI28 5114 0220 0343 69

Lakeuden POP IBAN FI26 4747 0010 1553 49

Rahankeräyslupa

Luvan saaja: Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry (2243354-4)

Luvan myöntäjä: Poliisihallitus

Luvan nro: RA/2021/1097

Myöntämisaika: 1.9.2021

Toimeenpano-aika: 1.9.2021, voimassa toistaiseksi

Toimeenpano-alue: Koko maa pois lukien Ahvenanmaa

Toimeenpanija: Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry

Varat käytetään lähetyksentillä Venäjällä, Virossa, Sambiassa ja Kongossa paikallisten kirkkojen työn tukemiseen (opetus, koulutus, musiikkityö, rakennusprojektit, diakoninen avustustoiminta, seminaarien järjestäminen). Varoja voidaan käyttää myös Pakistanissa kirkon rakennusprojektiin. Lisäksi varoja voidaan käyttää kotimaassa lähetyksen mahdollistamiseksi työntekijöiden palkkakulujen kattamiseen sekä lähetyksen järjestämisestä aiheutuvien muiden kulujen kattamiseen.

Kerättävät varat on tarkoitus käyttää samalla tai seuraavalla tilikaudella. Esim. joulukeräyksen tulot tilitetään tilinumero IBAN FI06 5114 0220 0380 63.

Betlehemin tähti

Jouluna, kaiken kiireen ja hälinän keskellä, saattaa hetkeksi pysähtyä ja kääntää katseensa tähtitaivaalle. Siinä pimeyden keskellä, tähtien kirkkauden alla, ihminen alkaa herkästi pohtia elämänsä suuntaa. Psalmin sanoin voi pohtia: *”Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä, kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen, mikä on ihminen!”* Avaruuden äärettömyys rauhoittaa, mutta samalla hämmentää – ihminen tuntee itsensä pieneksi ja rajalliseksi koko valtavan universumin rinnalla.

Joskus tähtitaivasta katsoessa saattaa tunnistaa Otavan tai ehkä Pohjantähden. Silti suunnistaminen tähtien mukaan tuntuu jo ajatuksena vaikealta. Eivätkä tähtien liikeradat tunnu näkyvän – kaikki on niin kaukana. Tarvittaisiin kaukoputki havaitsemaan yksityiskohtia tai muutoksia. Jeesuksen syntymän aikaan kaukoputkia ei ollut edes keksitty. Silti kolme viisasta miestä löysi seimen äärelle juuri tähden avulla.

Millainen tähti heidän johdatuksenaan oli? Miksei kukaan muu nähnyt tuota tähteä samalla tavalla? Ehkä kaikki eivät olleet valmiita katsomaan taivasta samalla tavoin ja avoimin sydämin. Viisaat miehet löysivät tiensä Jeesuksen luo, koska he etsivät. Tähtien seuraaminen vaati luottamusta ja uskoa siihen, että se vie perille.

Tähdet taivaalla loistavat Jumalan kunniaa. Ne ylittävät Luojaansa omalla hiljaisella tavallaan, pysyen ikuisesti radallaan Jumalan suunnitelman mukaan. Betlehemin tähti pysähtyi juuri oikeaan paikkaan. Se on kuin merkki meillekin pysähtyä joulun aikaan, hiljentyä ja antaa rauhan laskeutua sydämeen. Tähti ei kiirehdi, eikä se pakota mihinkään – se vain loistaa ja odottaa, että sen valo huomataan.

Ehkä mekin voimme oppia tähdeltä jotakin joulun ajassa: kun kiireet painavat ja mieli on levoton, tähti muistuttaa meitä rauhoittumaan. Sen valo pysähtyy Jeesus-lapsen luo, ja niin meidänkin katseemme voisi pysähtyä hänessä, joka on joulun todellinen tähti.

Betlehemin tähti loisti kirkkaana taivaalla, mutta voisiko ajatella, että sen valo ei ollut sen omaa? Ehkä se heijasti Jumalan kirkkauden valoa, aivan kuten mekin voimme heijastaa Kristuksen valoa maailmassa. *”Valo oli Jumala”* (Joh. 1:1). Jeesuksen syntymä toi valon tähän pimeään maailmaan. Valon nopeudessa voi nähdä myös ikuisuuden – siinä hetkessä, kun katselemme tähtiä, aika tuntuu pysähtyvän, ja voimme kokea jotakin iankaikkista.

Mikä tänä jouluna johdattaisi sinut seimen äärelle? Kuinka kirkasta tähteä tarvitaan, että löytäisimme tiemme Jeesuksen luo? Jos tähti ilmestyisi, lähtisitkö seuraamaan sitä? Minne se johtaisi sinut? Tänä jouluna jokaisella meistä on mahdollisuus pysähtyä ja etsiä sitä valoa, joka johtaa meitä elämän syvempään merkitykseen – ei vain ulkoihin valmisteluihin, vaan joulun sydämeen, Jeesuksen luo.

Joulukuusen latvaan asetamme tähden, symbolina siitä samasta Betlehemin tähdestä, joka aikanaan osoitti tien Jeesus-lapsen luo. Joulukuusi itsessään on vertauskuva ikivihreästä elämänpuusta – siitä puusta, jonka luo Jeesus meidät elämällään noutaa. Tähtien tehtävä on näyttää suuntaa. Se kertoo meille siitä lahjasta, joka on kaikkein suurin ja kaunein – evankeliumista, Jeesuksen syntymän ilosanomasta.

Betlehemin tähti loistaa kaikille. Sen valon alla meitä kutsutaan myös jakamaan tätä ilosanomaa muille. Tähti on kuin lähetystehtävä, sen kirkkaus on tarkoitettu kaikille kansoille. Meidän tehtävämme on kertoa siitä valosta, joka loistaa tähteäkin kirkkaammin – Jeesuksesta, joka syntyi tähän maailman pimeyteen tuomaan valon jokaisen ihmisen sydämeen.

Jani Latva-Nikkola
Puheenjohtaja

Joulun ihmeellinen voima

Maria Pitkäranta

Joulun sanoma ja sen ihme puhuttelevat vuosi vuodelta. Vaellamme kirkkoon sanan ääreen kuullaksemme tutun, jo ulkoa osaamamme jouluevankeliumin. K.V. Tamminen kirjoittaa (SK 30):

*Käyn kanssa paimenten
seimelle Jeesuksen
nyt lasta katsomaan
oljilla vuoteessaan,
kun tähteni syntyi hän tänne.*

Luukas kuvaa joulun tapahtumat yksinkertaisen konkreettisesti (Luukas 2:1-20).

Marian ja Joosefin matka Betlehemiin tapahtui suuren kansainvaelluksen seurauksena Joosefin synnyinseuduille. Paikka oli Joosefille tuttu ja hän tiesi, mihin olisi hyvä mennä, mutta yösiijat olivat jo varattuja. Ainoa mahdollinen paikka oli karjasuoja. Betlehemin tallit olivat kallioluolia tai maakuoppia, joihin köyhimmät hakeutuivat saateiden ja kylmyyden tullessa eläinten seuraan.

Samaan aikaan, kun Maria synnytti poikalapsen, häikäisevä kirkkaus valaisi laumaansa vartioivat paimenet. He kuulivat äänen *"Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaulungissa."*

Voi vain kuvitella, miten nämä köyhät paimenet olivat ihmeissään. He kuitenkin ottivat tiedon todesta ja lähtivät liikkeelle heille osoitettua paikkaa kohti. Siellä he tapasivat Marian, Joosefin ja olkivuoteella lepäävän lapsen. Ulkonaisesti tämä ei tuntunut mitenkään riemulliselta kuninkaan syntymiseltä. Kuitenkin tässä oli ensimmäinen joulu, enkelten ilmoittama Vapahtaja oli syntynyt.

Voimme kysyä, miksi näin karusti, ilman riemujuhlaa, Jumala suunnitteli Poikansa syntymän. Miksi oppimattomille paimenille, miksi syrjäiseen pieneen Betlehemiin? Näin oli kuitenkin tarkoitettu, sillä Jeesus syntyi kaikkien, myös köyhien ja kärsivien vapahtajaksi. Nuo paimenet olivat ihmeen ensimmäisiä sanansaattajia – meille

on syntynyt Vapahtaja. He uskoivat epäroimättä todeksi kaiken sen, mitä olivat kokeneet ja kuulleet. Tämä sana kantautuu paimenilta tähän

päivään asti. Johannes toteaa asiasta: *"Hänen täyteydestään me kaikki olemme saaneet, armoa armon lisäksi."*

Koronaepidemian suljettua kirkkojen ovet, vaelsimme perhekuntana vanhaan puuvajaan. Perillä löysimme talliasetelman, jossa pyhä perhe oli seimessä makaavan vastasyntyneen äärellä. Tässä oli hyvä pysähtyä ja kokea konkreettisesti joulun ihme karussa ympäristössä, lyhyt joulun sana ja 'enkeli taivaan'. Sytytimme kiitostuohukset karjasuojasta lähtevälle polulle kuvaamaan sitä valoa, jolla Kristus on tullut valaisemaan meidän elämäämme. Saimme ehkä kokea samaa, mitä aikanaan jouluevankeliumin paimenet.

Seimen äärestä lähtiessäni jäin kyselemään, tunnenko sen valon, minkä tuo vastasyntynyt on tuonut elämäämme ja voinko paimenten tavoin viedä ilosanomaa eteenpäin. Edelleen kysyn, osaanko kätkeä tapahtumat sydämeeni olemalla nöyrä Herran palvelija, kuten Maria.

Vielä Tammisen sanoin: - *Myös minulle rauhansa antoi, - Käy, lapsi, kotiini nyt jouluvieraaksi, niin jouluni ei lopu koskaan.*

Maria Pitkäranta on eläkkeellä oleva hiippakuntasihteeri. "Ammennan voimaa perhekunnan yhteydestä ja luonnosta."

Jakuinen Jeesus

- 1 Alussa oli Sana. Sana oli Jumalan luona, ja Sana oli Jumala.
  - 2 Jo alussa Sana oli Jumalan luona.
  - 3 Kaikki syntyi Sanan voimalla. Mikään, mikä on syntynyt, ei ole syntynyt ilman häntä.
  - 4 Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo.
  - 5 Valo loistaa pimeydessä, pimeys ei ole saanut sitä valtaansa.
  - 6 Tuli mies, Jumalan lähettäjä, hänen nimensä oli Johannes.
  - 7 Hän tuli todistajaksi, todistamaan valosta, jotta kaikki uskoisivat siihen.
  - 8 Ei hän itse ollut tuo valo, mutta valon todistaja hän oli.
  - 9 Todellinen valo, joka valaisee jokaisen ihmisen, oli tulossa maailmaan.
  - 10 Maailmassa hän oli, ja hänen kauttaan maailma oli saanut syntynsä, mutta se ei tuntenut häntä.
  - 11 Hän tuli omaan maailmaansa, mutta hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan.
  - 12 Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi oikeuden tulla Jumalan lapsiksi, kaikille, jotka uskovat häneen.
  - 13 He eivät ole syntyneet verestä, eivät ruumiin halusta, eivät miehen tahdosta, vaan Jumalasta.
  - 14 Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa. Hän oli täynnä armoa ja totuutta.
- Joh. 1:1-14

Johanneksen omaperäinen kuvaus syntymäihmeestä

Uusi testamentti antaa meille kaikkiaan neljä erilaista selontekoa jouluseimen ihmeestä, Jeesuksen syntymästä. Näistä ensimmäinen on luettavissa Matteuksen evankeliumista. Sen alussa kerrotaan Marian raskaaksi tulon ihmeestä ja tämän kihlatun käymästä kamppailusta hyväksyä Marian raskaus. Lopulta Joosef sai enkelin välittämän varmistuksen lapsen syntymän ainutlaatuisuudesta ja tulevasta tehtävästä: pelastuksen toteuttamisesta.

Matteus jatkaa kertomalla kuningas Herodeksesta ja idästä saapuneista tietäjistä, jotka olivat lähteneet liikkeelle taivaan foorumilla näkyneen erityisen tähden perusteella, kunnes he löysivät lopulta Jeesus-lapsen Betlehemistä.

Markuksen evankeliumi lähtee liikkeelle Vanhan testamentin profeetta Jesajan ennustuksella, jossa erityinen sanansaattaja, eräänlainen ennakkovalmistelijä, herättää ihmisten huomion heidän keskelleen saapuvasta pelastajasta.

Tunnetuimman syntymäkertomuksen löydämme Luukkaan kirjoittamana. Siinä tuodaan esiin enkelin ilmestyminen Marialle, joka sai kuulla Jumalan vaikuttamasta raskaudesta ja Jeesus-lapsen erityisestä asemasta. Luukas jatkaa kertomalla keisari Augustuksen edellyttämästä verotuksesta ja tätä seuraavasta Marian ja Joosefin verollepanon matkasta Betlehemiin. Samaan tapahtumakulkuun yhdistyvät myös paimenet, jotka saivat enkeli-ilmoituksen suuresta ilosanomasta, syntyneestä ja seimeen kapaloitusta Jeesus-lapsesta.

Entä sitten neljäs kuvaus, apostoli Johanneksen evankeliumin alkusanat, mitä ne kertovat joulun syntymäihmeestä? Miksi Johannes valitsi muista evankeliumeista poikkeavan lähestymistavan Jeesuksen syntymään? Mitä erityistä hän oli ymmärtänyt tämän aiheen äärellä? Nämä kysymykset ansaitsevat oman huomionsa.

Hämmästyttävä tausta

Johanneksen evankeliumin ensimmäiset rivit osoittavat, ettei hän kuvaa Jeesuksen syntymän tapahtumia perinteisellä tavalla, vaan hän avaa aivan oman ikkunansa tämän aiheen katseluun. Johannes aloittaa Jeesuksen syntymän käsittelyn irtaantuen kokonaan historiallisesta aikajanasta. Näin hän osoittaa, että Jeesuksen syntymällä on kytköksensä aina aikahistoriallisten rajojen tuolle puolen. Kyseinen näkökulma ei ole aivan tuntematon Vanhan testamentin puolella. Profeetta Miika (5:2) kertoo Messiaan erityisestä taustasta: *"Sinä Betlehem, sinä Efrata, sinä olet pienin Juudan sukukuntien joukossa! Mutta sinun keskuudestasi nousee Israelille hallitsija. Hänen juurensa ovat muinaisuudessa, ikaikojen takana."*

Israelille luvatus hallitsijan alkuperä on Miikan mukaan "muinaisuudessa", ikuisessa elämässä. Niinpä Messias saapuisi kerran ajan keskelle "ikaikojen takaa".

Ennaltaolo

Johanneksen selkeänä viestinä on tähdentää lukijoilleen Jeesuksen olemassaoloa jo ennen syntymäänsä, mistä käytetään käsitettä "ennaltaolo". Myöhemmässä yhteydessä Johannes (8:58) kertoo, mitä Jeesus totesi olemassaolostaan (ennaltaolo) jopa ennen Vanhassa testamentissa vaikuttanutta Abrahamia: *"Totisesti, totisesti: jo ennen kuin Abraham syntyi -- minä olin."*

Jeesuksen yksiselitteinen viittaus ennaltaoloonsa herätti juutalaisissa kuulijoissa suuttumuksen, koska Hänen katsottiin samaistavan itsensä Jumalaan. Tämän vuoksi he olivat valmiit tuomitsemaan Jeesuksen kivitettäväksi.

Lukiessamme Johanneksen evankeliumia pidemmälle voimme huomata, miten Jeesus viittaa myös eräässä rukoushetkessään ennaltaoloonsa. Rukoushetkensä keskellä Hänen ajatuksensa yhdistyvät ikuisuudessa toteutuneeseen ikuisen yhteyteen Jumalan kanssa: *"Isä, kirkasta sinä nyt minut, ota minut luoksesi ja anna minulle se kirkkaus, joka minulla oli sinun luonasi jo ennen maailman syntyä"* (Joh 17:5). Rukous osoittaa Jeesuksen olleen ennen syntymäänsä taivaan kirkkaudessa, Isän luona.

Uudesta testamentista löytyy muitakin viittauksia Jeesuksen ennaltaoloon. Myös Paavali kirjoittaa tästä: *"Hän on ollut olemassa ennen kaikkea muuta"* (Kol 1:17). Jeesuksen ennaltaolo oli Paavalille selvä asia.

Alkukirkossa haluttiin tähdentää Jeesuksen ennaltaoloa. Niinpä se sisällytettiin vuonna 325 Nikean kirkolliskokouksessa julkaistun uskontunnustukseen. Siinä tuotiin selkokielisesti esiin, ettei Jeesus saanut olemassaoloansa syntyessään ihmiseksi vaan, että Hän oli ollut olemassa jo ennen sitä. Nikean uskontunnustuksessa todetaan: *"Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen, Jumalan ainoaan Poikaan, joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua, Jumala Jumalasta, valo valosta, tosi Jumala tosi Jumalasta, syntynyt, ei luotu, joka on samaa olemusta kuin Isä ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä..."*

Jeesuksen syntymässä ikuisuus koskettaa tätä aikaa, tuonpuoleisuudesta muodostuu yhteys tämänpuoleisuuteen, Jumala tulee ihmiseksi, taivaan foorumilla laadittu pelastussuunnitelma konkretisoituu käsin kosketeltavaksi, nähtäväksi ja kuultavaksi. Hän tuli taivaasta toteuttamaan ihmiskunnan pelastamisen, jotta kuolevainen voisi päästä osaksi kuolemattomuudesta.

Johannes haluaa lukijoidensa ymmärtävän, että joulun lasta katsoessamme kohtaamme paljon suuremman mysteerin kuin vastasyntyneen lapsen. Kuka Hän on?

Osallisuus luomiseen

Johannes haluaa tehdä selväksi Jeesuksen syntymän kytkeytymisen suunnitelmiin, joiden valmistelua on haettava ennen ajan historiaa: *"Alussa oli Sana. Sana oli Jumalan luona"* (j.1). Johannes kääntää historian sivuja kaiken alkuun, jopa ennen sitä olleeseen ikuisuuteen saakka. Sana "alussa" kohdentuu sinne, missä Jumala ja Hänen taivaallinen maailmansa ovat aina olleet.

On merkillepantavaa huomata myös Raamatun ensimmäisen kirjan (Genesis) lähtevän liikkeelle vastaavalla ilmaisulla: *"Alussa Jumala loi taivaan ja maan"* (1Ms 1:1). Sana "alussa" (hepr. beresit) sisältää toisenkin käännösvaihtoehdon. Se voidaan kääntää yhtä lailla muotoon "esikoisessa" tai "ensimmäisessä".

Esikoisen yhdistyminen kaiken alkuun ei jää Raamatun muissakaan kirjoissa vieraaksi aiheeksi, sillä Sananlaskuissa (8:22) kerrotaan "esikoisen" suhteesta luomiseen: *"Minut Herra loi ennen kaikkea muuta, luomisensa esikoisena, ennen taivasta ja maata."* Muutamaa jaetta myöhemmin teksti jatkuu (8:29-30): *"kun hän korkeuksissa teki taivaan pilvet ja sai syvyyden lähteet kumpuamaan, kun hän pani merelle rajat, loi rannat patoamaan sen vedet, ja kun hän lujitti maan perustukset. Jo silloin minä, esikoinen, olin hänen vierellään..."* Tämän tekstin toisena tunnustekijänä on viisauden personointi. Sananlaskut osoittavat viisauden omaksi persoonakseen ja toisaalta viisaus on myös Jumalan oma ominaisuus.

Palatessamme kysymykseen esikoisen erityisestä asemasta huomaamme Paavalin kirjoittavan samasta aiheesta Kolossalaiskirjeessä (1:15-16), jossa "esikoinen" ja "luominen" synkronisoituvat yhteen: *"Hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen, ennen koko luomakuntaa syntynyt. Hänen välityksellään luotiin kaikki, kaikki mitä on taivaissa ja maan päällä, näkyvä ja näkymätön, valtaistuimet, herruudet, kaikki vallat ja voimat. Kaikki on luotu hänen kauttaan ja häntä varten."*

Johannes kiinnittää Jeesuksen maailman syntyyn: *"Kaikki syntyi Sanan voimalla. Mikään, mikä on syntynyt ei ole syntynyt ilman häntä"* (1:3). Jeesuksen aseman ainutlaatuisuus avautuu Hänen osallistumisestaan luomistyöhön. Hänen läsnäolonsayhdistyminen siihen äärettömään viisauteen, mikä kätkeytyy luotuun maailmaan, makro- ja mikrokosmoksen käsittämättömiin mittasuhteisiin ja matemaattiseen järjestytykseen. Viisauden personointi saa vastauksensa Jeesuksesta. Toteaahan Paavali seuraavasti: *"...ristiinnaulittu Kristus on Jumalan voima ja Jumalan viisaus"* (1Kor 1:24).

Henkilöitynyt valo?

Johanneksen evankeliumi kulkee syvällisiä polkuja tuodessaan esiin Jeesuksen ennaltaoloa. Seuraavaksi kirjoittaja tuo esiin Hänen yhteytensä valoon: *"Todellinen valo... oli tulossa maailmaan"* (1:9). Hän ei kirjoita auringon tai kuun heijastamasta valossa, vaan hän antaa ymmärtää Jeesuksen itsensä olevan valo.

Kysymys valosta on ollut esillä jo Vanhan testamentin aikana. Esimerkiksi Danielin kirjassa (2:22) kerrotaan valosta: *"Hän paljastaa syvimät salat, tietää sen, minkä pimeys peittää, hänen luonaan asuu valo."* Vaikka Vanha testamentti on muutoin kirjoitettu hepreaksi, käsittelemämme Danielin teksti on laadittu arameaksi. Alkutekstin valoa tarkoittava sana on arameaksi "nehora". Juutalaiset rabbit tunsivat "nehoran" yhdeksi Messiaan salaisista nimistä.

Juutalaisessa raamatunselitysteoksessa, Pesikhta Rabbah, on pohdittu valoon liittyvää salaisuutta: *"Kenen valo tämä on, joka lankeaa Herran seurakunnan päälle ja vastaa: Se on Messiaan valo."* Yhtä lailla Midrash – muinaisia juutalaisia selityksiä – kertoo Danielin 2:22 sanojen tarkoittavan yhteyttä Messiaaseen: *"Ja Nehora asuu hänen luonaan. Tämä on Messias-Kuningas, sillä on kirjoitettu: Nouse, loista kirkkaana, Jerusalem, sillä sinun valosi saapuu ja Herran kirkkaus koittaa sinun yllesi"* (Jes 60:1).

Jeesus osoitti Vanhan testamentin messiaanisten viitteiden saaneen täyttymyksensä Hänessä. Tästä esimerkkinä Hän samaisti itsensä valoon: *"Minä olen valo ja olen tullut maailmaan siksi, ettei yksikään, joka minuun usko, jäisi pimeyteen"* (Jh 12:46).

Ihmiseksi tullut Jumala

Jeesuksen aikana suoritettiin kysely siitä, kuka Jeesus todella oli. Jeesus kysyi itsekin opetuslapsiltaan: *"Kuka Ihmisen Poika on? Mitä ihmiset hänestä sanovat?"* He vastasivat: *"Toisten mielestä hän on Johannes Kastaja, toisten mielestä Elia, joidenkin mielestä Jeremia tai joku muu profeetoista."* *"Entä te?"* kysyi Jeesus. *"Kuka minä teidän mielestänne olen?"* (Mt 16:13-15)

Kysymys on merkityksellinen: Kuka seimeen kapaloitu lapsi on? Juuri tämän kysymyksen äärellä Johannes antaa omat vastauksensa. Hän nykäisee kerralla auki pimennysverhon ja antaa ikuisuuden säteiden valaista tekstinsä mysteeria: *"Sana oli Jumala."*

Kristillisen uskon syvin olemus avautuu juuri tästä ihmeestä: Jumala tuli lihaksi (inkarnaatio), Hän syntyi ihmiseksi ja tuli yhdeksi meistä. Hän tuli luoksemme. Johannes kirjoittaa: *"Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkaut-*

taan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa. Hän oli täynnä armoa ja totuutta" (1:14). Jeesuksen syntymään sisältyy Jumalan ihmiseksi tulon ihme.

Seimen lahja

Jeesuksen syntymän taustoja avatessaan Johannes ei käsittele syntymäihmeen yksityiskoh-
tia, kuten seimen tapahtumia, vaan raottaa ajan ja ikuisuuden välistä verhoa. Sen kirkkaimpana näkymänä on Jeesus. Hän on ollut koko ikuisuuden Isänsä luona. Jouluna hän saapui meidän luoksemme, jotta me voisimme saapua kerran Hänen luokseen. Kotiosoitteeksemme on tarkoitettu taivas. Tämän määränpään ei saisi joutua hukkaan yhdenkään ihmisen kohdalta. Tämän vuoksi Jumala tuli luoksemme. Jeesus toi ikuisen elämän valon synnin ja kuoleman pimeyteen.

Joulun sanoma oikeuttaa meidät omistamaan ilouutisen Kristuksesta ja elämään sen kanssa päivittäin! Tämä lahja laskeutui ensimmäisen kerran tyhjiin eläimille tarkoitettuun seimeen. Tänä jouluna se on tarjolla sisimpämme kalteimmaksi aarteeksi, sydämen seimen lahjaksi.

Rukous

*Rakas Vapahtaja,
sinä lähetit apostolisi Johanneksen
todistamaan sinusta,
lihaksi tulleesta Sanasta.
Sinä olet ikuinen valo.
Kiitämme sinua rakkaudestasi,
kiitämme syntien sovituksesta
ja anteeksiantamuksesta.
Auta meitä vaeltamaan valossasi iloiten siitä,
että sanasi on totuus halki aikojen.
Pidä meidät yhteydessä itseesi ja toisiimme.
Anna meidän kerran kirkkaudessa
pyhien apostoliesi kanssa
katsella sinua sellaisena kuin sinä olet.
Sinulle olkoon ylistys ikuisesti.*

Ari Auranen on Seinäjoen seurakunnan kirkkoherra.

ADVENTTIJUHLA

Su 1.12. klo 14

Soukkajoen seurakuntakodilla (os. Ruusukatu 22, Seinäjoki)

Joulupuuro ja -kahvit, joulumyyjäiset

Juhlassa: Marjo Niskanen, Markku Ylinen,
Lasten lauluryhmä Pikku-Solina, joht. Suvi Ilonen,
kanttori, Johanna Ojala-Haapala, juonto, Satu Kivisaari

Tervetuloa

Järj. ELY ja Seinäjoen seurakunta

Evankeliset kesäjuhlat

Kokkolassa 6.-8.6.2025

Lisätietoa juhlista:

www.evankeliset.net/kesajuhla

KOKKOLAN
suomalainen seurakunta

Armoa ja iloa ihmisille
Evankelinen lähetysyhdistys – ELY ry

Betlehemin tallista Rattotalliin

Aloitin lokakuussa 2023 puolen vuoden mittaisen työni Espanjassa Costa Blancan suomalaisen seurakunnan kausipappina. Pian sen jälkeen työhuoneessani vieraili ystävällinen mies, joka halusi ihan henkilökohtaisesti varmistaa, että seurakunta toteuttaisi jälleen joulun alla Kauneimmat joululaulut Rattotallissa, Torreviejan yhdessä suomalaisessa kapakassa. Lämminhenkiseen kutsuun oli helppo vastata myönteisesti.

Sovittuna iltana joulukuun alussa Rattotallin baari täyttyi innokkaista laulajista, kun kanttorin kanssa toteutimme siellä Kauneimmat joululaulut. Tunnelma oli iloinen ja innostunut. Selvästi näki, että joululaulut koskettivat ja herättivät monen mielessä rakkaita muistoja. Laulujen myötä mieliin nousivat lämpimät muistot lapsuuden joulutunnelmasta. Varsinkin perinteiset joululaulut herkistivät tunnelman niin, että kyynel-leet herahtivat muutamien silmiin.

Myös toinen kaupungissa toimivista suomalaisbaareista kutsui meidät laulattamaan joululauluja. Paikka olisi käynyt ahtaaksi, ellei tila olisi avautunut yhdeltä suunnalta piha-alueelle. Toteutimme Kauneimmat joululaulut viidessä eri paikassa. Yhteensä tilaisuuksiin osallistui reilusti yli 600.

Kotimaassa joku hieman huvittuneena ihmetteli, kun kerroin, millaisissa paikoissa olimme laulaneet Kauneimpia joululauluja. Reaktio oli lähinnä yllättynyt, mutta ei ollenkaan paheksuva. Kapakka ei tosiaan ole tavanomainen uskonnollisen toiminnan ympäristö. Se saattaa kuitenkin olla varsin sopiva paikka juhlia joulua ja pitää esillä sanomaa Jumalan hyvydestä ja armosta.

Maria synnytti Jeesus-lapsen tallissa

Koska Jeesus syntyi talliin, niin toden totta siitä voidaan laulaa myös Rattotallin kapakassa! Jeesuksen syntymän vaatimattomat puitteet alleviivaavat hänen inhimillisen olemuksensa merkitystä. Vaikuttaa jopa siltä kuin Jumala olisi mennyt liiallisuuksiin antaessaan Jeesuksen syntyä eläinten pahnolille. Lutherin opetus alaspäin suuntautuvasta Jumalan rakkaudesta tuli näytetyksi toteen kiistattomalla tavalla. Tallin ankeus antaa sopivan lähtökohdan ristin teologialle. Siinä Jumalallinen ihanaus paljastuu sen vastakohdassa, kurjuudessa, rumaudessa, köyhyydessä ja ankeudessa. Kaikki loistokkuus oli poissa. Jumalan poika *”luopui omastaan... ja alensi itsensä”*, kuten Apostoli Paavali toteaa (Fil.2:7.8).

Jouluevankeliumi kertoo, kuinka tallin ilmapiiri muuttui jo saman yön aikana. Voimme perustellusti nimittää Betlehemin tallia rattotalliksi, kun paimenet tulivat sinne kertomaan mitä he olivat hetkeä aikaisemmin kedolla kuulleet ja nähneet. Taivaallinen sotajoukko oli ällistytynyt paimenet laitumella keskellä yötä. Työssään ahertavat miehet saivat ensimmäisenä tiedon maailman Vapahtajan syntymästä.

Iloinen sanoma tuotiin arjen keskelle, tavallisten ihmisten ulottuville. Lapsen nähtyään riemullinen tunnelma sai heistä otteen. Se purkautui kiitoksena ja ylistyksenä Jumalaa kohtaan heidän palatessaan työhönsä laumojensa pariin laitumelle.

Joulu on kaikkia varten

Aika ajoin kirkkojen piirissä toimiva kristittyjen joukko suree yhteiskunnan maallistumista ja kristillisten perinteitten rapautumista. Joulu on kaupallistunut ja monet pelkäävätkin joulun kristillisen sanoman hukkuvan kiireen ja hälinän keskellä. Huomio tahtoo kiinnittyä kaikkeen muuhun tarjolla olevaan tavarahan, toiminnan ja viihdetarjonnan runsauteen.

On aivan totta, että ilosanoma Vapahtajan syntymästä ei ole enää perinteisellä tavalla esillä joulunvietossamme. Joulu ei kuitenkaan jää keneltäkään huomaamatta. Sen yleisinhimillinen luonne näkyy sielläkin, missä kristilliset kirkot eivät ole saaneet merkittävää jalansijaa. Joulu on rauhan, yhteyden ja hyvän tahdon juhla. Ne ovat asioita, joita kaikkein maallistuneimmatkin ihmiset pitävät arvossa. Ne nousevat joulun kristillisestä ytimeistä. Joulussa on niin paljon juhlistavaa!

Saattaa olla, että jouluvirttä ei lauleta koulussa, mutta silti kirkot täyttyvät, kun se ja muut rakastetut joululaulut lauletaan Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksissa. Niihin osallistuvien määrät voidaan laskea ja niistä tehdä tilastoja. Ne puolestaan tarjoavat tärkeää tietoa kiinnostuksesta joulua ja sen sanomaa kohtaan. Mutta mitä ihmisten sisimmässä tapahtuu, se on vain kaikkietävän Jumalan tiedossa. Sisäisesti koettu hengellinen vaikutus on kuitenkin näiden yhteislauluhetkien olennaisin vaikutus.

Joulun tarkoituksena on tehdä ihmiset tietoisiksi, että maailmaan syntyi Vapahtaja jokaista varten. Joulun ydin ei ole niissä tavoissa, joilla sitä juhlimme. Jeesuksen kautta Jumala on kietonut koko maailman ja kaikki sen ihmiset armonsa piiriin.

Joulu yhdistää

Kun yhdessä lauletaan Kauneimpia joululauluja, syntyy merkittävä jaettu kokemus, osallisuus yhteiseen kokemukseen. Kaikki kokevat, että tämä on meille jokaiselle tuttua ja tärkeää. Pääsemme yhdessä käsiksi tunnelmaan, joka on kaikille tuttu. Hetkeksi unohtuu, että olemme pubissa, jossa toisella kertaa lataudutaan kokonaan toisenlaiseen meininkiin.

Joulu antaa mahdollisuuden tulla yhteen perheenjäsenten ja läheisten ihmisten kanssa. Se jo sinänsä on yksi hyvä syy viettää juhlaa. Sellaisen kosketuksen saaminen lähipiiriin kanssa on monien kohdalla harvoin mahdollista. Niissä tilanteissa ei välttämättä veisata jouluvirttä tai lueta jouluevankeliumia, mutta silti on saavuttanut yhden tärkeistä tavoitteistaan; yhdistää ihmisiä keskenään. Erilleen ajautuminen ja jopa vieraantuminen on yksi aikamme vitsauksista. Jos yhdessä vietetty joulu estää niin tapahtumasta, on sen viettäminen myös maallistuneessa muodossaan perusteltua.

Vaikka joulun hengellinen sanoma ei nousisikaan joulunvietossa keskeiseen rooliin, voidaan silti veisata yhdessä jouluvirsi. Se on erottamaton osa yhteistä kulttuuriamme ja perinnettämme. On jotenkin outoa – ehkä peräti käsittämätöntä – kuinka allergisia jotkut ovat tuttua 'Enkeli taivaan lausui näin' -virttä kohtaan. Pieni ripaus uskonnollisuutta ei pitäisi ketään vahingoittaa.

Muistan taannoin Pakistanissa työskennellessämme laulaneeni koko sydämeistäni yhdessä muitten kanssa Pakistanin kansallislaulua koulumme lipunnostoseremoniassa. En koe, että se teki minusta pakistanilaisen tai vähääkään riisti minulta suomalaisuuteni. Paikallisten mielestä se oli solidaarisuuden ja kunnioituksen osoitus, jota arvostettiin. Pieni ele madalsi kansallisia ja kulttuurisia raja-aitoja väliltämme paikallisten kanssa.

Kristinuskoon sitoutumiseen tarvitaan enemmän kuin vain yhtyminen veisaamaan jouluvirttä. Kuitenkin yhdessä veisattu virsi voi lähentää eri tavoin ajattelevat ihmiset toisiinsa. Se voi luoda inhimillisen, tunnetason siteen vastakkaisten ideologioitten edustajien välille. Juuri se tässä jakaantuneessa ajassa olisi tärkeää.

Onko puitteilla merkitystä?

Olen Espanjassa käynyt monissa kirkoissa, jotka arkkitehtuurinsa ja sisustuksensa puolesta ovat ylenpalttisen loisteliaita. Ylitse muiden tähän mennessä näkemistäni Herran huoneista on barokkityylinen San Juan de Diosin basilika Granadassa. Matkailuesitekin mainitsee sen kirkkona, joka sisätilojen koristelun puolesta lähentelee jopa mauttomuuden rajoja, koska sen kaikkiin yksityiskohtiin yltävä, viimeistelty koristelu on ylitsepuuruavan hohdokas. Kulusta ja kimallusta on kaikkialla. Suurenmoisten taideteosten määrä on häkellyttävä.

Satunnainen kävijä päätyy vain ihmetellen ihailemaan loputonta kauneutta ja taidokkuutta. Nähtävyytenä se on ainutlatuinen, mutta Jumalan huoneena kirkko jätti minut kylmäksi. Luterilaisena ja suomalaisena pelkistettyyn muotoon tottuneena basilikan runsas taiteellisuus ja sen arvokkaat kullatut kruusaukset vaikuttavat tarkoituksettomilta. Ilmeisesti päämääräksi on asetettu häkellyttää pröystäilevällä koristelulla kirkossakävijä niin, että hän olisi pakotettu myöntämään Jumalan ylivoimaisuus. Kirkkoa alettiin rakentaa 1500-luvulla eli varsin pian muslimivallan päättymisen jälkeen vuonna 1492. Kirkon mahtipontisuuden avulla haluttiin osoittaa kristinuskon ylivoimaa ja loistokkuutta.

Tuntuu oudolta kokoontua laulamaan suomalaisia Kauneimpia joululauluja tähän ylenpalttisen hohdokkaaseen ympäristöön. Miten härkien heinät ja tallin hiljainen pyhäytyneisyys voisi uskottavasti sointua yhteen liioittelevan koreuden ja ylenpalttisen muotorikkauden kanssa?!

Olenkin vakuuttunut, että Rattotali rennon ja ihmisläheisen ilmapiirinsä vuoksi on juuri oikea paikka Kauneimpien joululaulujen toivuttamisareenaksi.

Harri Kuhalampi, turistipappi,
Costa Blanca, Espanja

Joulukeräys 2024

Lähetystyo alkaa kotiovelta, ja se on kaksisuuntaista. Ilosanoma Jeesuksesta kuuluu niin kotiin kuin kodin ulkopuolelle. Evankeliumi on kirkkomme kallein aarre. Siinä on elämän leipä, mutta se ei hyödytä, jos sitä ei tarjota ihmisille, jos sitä ei syödä. Siksi Elyn työntekijät tekevät työtä, että mahdollisimman moni saisi kuulla Jeesuksesta ja saisi hänen omanaan iankaikkisen elämän. Lähetystyo alkaa kotimaasta, omasta kodista, naapureista ja ystäväistä. Siksi järjestämme tapahtumia ja tilaisuuksia, kutsumme ihmisiä mukaan, että evankeliumin sanoma saisi tavoittaa ja sytyttää sydämiä ja pitää liekkiä yllä.

Tänä vuonna Elyn joulukeräys kohdennetaan kotimaassa tapahtuvan työn tukemiseksi, Anteron, Oivan, Sadun ja Virpin tekemän työn hyväksi. Pienikin lahjoitus on meille iso apu.

Voit tehdä lahjoituksen oheisella pankkisiirtolomakkeella, **tili IBAN FI06 5114 0220 0380 63, viestiksi joulukeräys sekä oma seurakuntasi. MobilePayn** lahjoitusnumero on **12374** tai voit antaa tukesi yhdistyksen kotisivujen kautta: **www.evankeliset.net/lahjoita.**

Joulun iloa sinulle,
kiitos lahjastasi, ole siunattu.

Säijän tilinumero Konttonumero		BIC OKOYFIHH	
Säija Mottogare		Kannatuskohde: Joulukeräys Oma seurakunta:	
Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry PL 49 43501 Karstula		Välitro Ref. nr	Euro
Maksain Batalere	Aluekirkon Undersöitt	Eräpäivä Förf. dag	
Tiliä no Från konto nr			

Maksu välitroilla saajalle vain Suomessa kotimaan maksujärjestelmän mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella. Betalningen formoedast till mottagaren endast i Finland enligt Almannas villkor för inrikes betalningsförmedling och endast till det kontonummer betälaren angivit.

Viron pitkäaikaisin luterilainen lähetti

ELYn lähetystyöntekijä Kari Tynkkynen sai 6.8.2024 Viron kirkon arkkipiispa Urmas Viilmalta onnittelukirjeen, jossa tämä kiittäen muistutti lähettiä 30 vuotta sitten alkaneesta Viron luterilaisen kirkon palvelusta. "Niin se aika rientää", tuumi Kari kirjeestä jatkaen: "Taidanpa olla virkavuosiltani yksi vanhimmista läheteistä Virossa." Vaatimattomaan tapaansa hän sitä juhlistaakseen päätti juoda kakkukahvit.

Lähetystyöhön kutsuttu

Kari on kotoisin Savosta, tarkemmin Savonlinnasta. Juuri siitä syystä on heti lukijaa varoitettava paikallisen suntion sanoin, että vastuu on kuulijalla. Koulutukseltaan Kari on Pieksämäeltä valmistunut diakoni. Ensimmäisen päätoimisen kirkon viran hän sai 1989 kesäkuun alusta lukien Turun Mikaelin seurakunnan nuorisonohjaajana, myöhemmin johtavana sekä vt. johtavana diakoniatyöntekijänä. "Tuona aikana sain myös lähetyskutsun", kertoo Kari jatkaen: "Olin ajatellut, että teen työni kotimaassa, mutta Jumala ajatteli toisin."

Evankelisuuteen Kari sanoo tutustuneensa opiskellessaan Helsingin Evankelisessa opistossa. Siellä hän kohtasi iloisen evankelisuuden, ja siihen hän halusi tutustua lähemmin. Sley'n järjestämällä lähetyskursilla Kari muistelee miettineensä mahdollisia lähetystyön paikkoja, joissa voisi työskennellä. Tähän tilanteeseen vastauksen antoi Annikki Erelä, joka ehdotti hänen lähetyspaikakseen Sambiaa. Kari oli nuorena käynyt Keniassa ja ajatteli jo silloin lähtevänsä isona Afrikkaan, ja niinpä hän suostui oitis, vaikka hän ei omien sanojensa mukaan edes tiennyt, missä päin Afrikkaa tuo maa oli.

Hänen tultuaan Sambiaan, paikallisen luterilaisen kirkon piispa otti hänet vastaan ja ehdotti heti alkuun, että Kari vihittäisiin kirkon käytännön mukaan papiksi. Niin myös sitten tapahtui. Piispan kanssa Kari teki monia seurakuntamatkoja eri puolille Sambiaa. Osassa reissuista tiet olivat tosi huonoja, tai niitä ei ollut ollenkaan, joten piispa joutui neuvomaan ajoreittejä puiden mukaan. Eräänkin reissun aluksi hän neuvoi

kuskina toimineelle Karille, että seitsemännen puun jälkeen käännytään oikealle. "Niin tehtiin ja perille päästiin", muisteli lähetti alkuaikojaan Sambiassa.

Sitten tuli matka ensimmäiseen omaan seurakuntaan Chanyanyaan. Jumalan huumorintajusta jotain kertoo sekin, että seurakunta, jonne kala-allerginen lähetti päätyi, oli pieni kalastajakylä. "No, enpähän ainakaan himoinnut lähimmäisteni kalaa", naureskeli Kari.

Työ lähetysseurakunnassa oli tavallista seurakuntatyötä. Erikoiseksi sen teki se, että Sambiassa puhuttiin 73 heimokieltä. Karikin ajatteli alkuun opetella paikallista nyanjan kieltä, mutta kuultuaan, että jo muutaman kilometrin päässä lähettien asunnosta puhuttiin toista heimokieltä, hän luopui aikeestaan. Onneksi Sambiassa, kuten monissa Afrikan maissa, virastokielenä oli englantia, ja sillä pärjäsi arjen askareissa hyvin.

Uusi haaste Viroon

Vieraillessaan Sambiassa Viron kirkon piispa Tiit Salumäe kävi kylässä Karinkin luona. Piispa kutsui Karin Ridalan ja Martnan seurakuntien papiksi Viroon. Kari jäi miettimään kutsua, sillä hänen ensi kokemuksensa Virossa oli erikoinen. Kari kertoo: "Läksin Viroon Kansanlähetysten nuorten joukossa 1990 alussa. Meitä oli siellä vastassa kaksi miestä ja kaksi Ladaa. Tietty minä jouduin siihen toiseen Ladaan, jota ajoi KGB:läisen näköinen mies. Kirblan kohdalla käännettiin suotielle, jolloin kuski Andres sanoi, ettei tietä ollut edes kartalla, koska se oli ajateltu tankkien tieksi. Silloin ajattelin: No hyvä, jos katoan, en ole edes kartalla!"

Siirtymistään Viroon Kari muisteli huvittuneena. Kun piispa Salumäe seurakuntaneuvostossa kertoi, että nyt tulee Kari papiksi, niin neuvoston jäsenet hämmästyivät suuresti. Koska viroksi 'kari' tarkoittaa joukkoa, he luulivat siis, että tulee monta pappia! Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry aloitti lähetystyön Virossa jo vuonna 2013. Kari Tynkkynen kutsuttiin sen lähetystyöntekijäksi 2020 mm. siksi, että hän pärjäsi hyvin viron kielellä ja oli maassa jo entuudestaan tuttu. Virallisesti Kari muutti Viroon kesäkuun alussa 2020 ja aloitti työt Kullamaan, Mihklin ja Piirsalun seurakunnissa. Kari on ensimmäinen suomalainen Elyn lähetystyöntekijä Virossa. Aikanaan hän oli ollut myös ensimmäinen Sley'n lähetystyöntekijä Virossa. Viron kirkko hyväksyi Karin Afrikassa saaman pappisvihkimyksen vuonna 2004.

Varsin pian, jo vuonna 2015-16, Kari Tynkkynen sai pappina vastuulle useita seurakuntia: Ridalan, Martnan ja apulaisena Haapsaluun, sekä Piden kirkkoherran tehtävän vuosina 2014-16. Tällä hetkellä Kari toimii Länsi-Viron rovastikunnan Kullamaan, Mihklin ja Piirsalun seurakuntien kirkkoherrana. Kulu-neita 30 työvuottaan Viron kirkon palveluksessa Kari

muistelee lämmöllä. Monissa seurakunnissa on ilo nähdä eteenpäin menoa. Seurakunnat ovat edelleen pieniä ja tarvitsevat apua. Työntekijöitä ei voi palkata, kun ei ole rahaa. Pappilat ja kirkot tarvitsevat remonttia, mutta seurakunnilla ei ole riittävästi rahaa remontointiin. "Tähän kaikkeseen Viron kirkko tarvitsee apua ja tukea", haastaa Kari painokkaasti.

Kysyttäessä, mikä häntä työssään viehättää, Kari vastaa: "Ollessani vielä Sley'n lähetti, Virossa soitettiin sen lähetysosastolle ja kysyttiin, onko elävää lähettiä. En tiedä, mitä soittaja mielti niin kysyessään, mutta haluan edelleen olla 'elävä lähetti' ja viedä ilosanomaa eteenpäin."

Tuki kotimaassa

Kari Tynkkynen alleviivaa kotimaan tukea ja erityisesti rukoustukea: "Olen alusta lähtien ajatellut kuinka hienoa on, että minun ja työni puolesta rukoillaan joka sunnuntai seurakunnissa. Saan olla työntekijä siellä kauempana, ja nimikkoseurakunnat rukoilevat ja tukevat myös taloudellisesti, jotta lähetystyötä voidaan ylipäätään tehdä."

Eriyisen iloinen Kari on siitä, että Elykin on nyt Suomen kirkon lähetysjärjestö. Hänen mielestään uusi asema on vahvistanut tukea Suomessa ja rohkaisee seurakuntia toimimaan yhteistyössä Evankelisen lähetysyhdistyksen kanssa. Lähetysjärjestöt yhdessä ja erikseen tukevat monipuolisesti Suomen kirkon lähetystyötä ja antavat mm. rippikouluissaan rippikouluikäisille lähetystunteja, joilla lähetit voivat vieraila.

Kari Tynkkystä haastateltiin tähän tapaan Lapuan Viranniemen pappilassa, Elyn Lyhty-illassa 13.3.2024. Useat kuulijat ihastuivat kerrassaan Karin hauskaan ja huumorin värittämään esiintymiseen. Moni sanoi, ettei ollut koskaan kuullut niin valoisaa, iloista ja hauskaasti esitettyä sanomaa, kuin minkä lähetti haastattelussaan sanoitti. Kari toivoikin, että saisin lehtihaastattelussa välitettyä hieman sitä hauskuutta, jota Lapualla koettiin. Tunnelmaa on vaikea toistaa, mutta persoona säilyy - kiitos läsnäolosta, elävä lähetti!

Haastattelija: Kari Lähdesmäki

Kimmo Niskala:

Monenlaista hengellistä musiikkia tarvitaan

Kimmon omia lauluja löytyy vuosien varrelta ainakin kymmeneltä eri äänitteeltä.

Tampereelta Alajärvelle lähes 50 vuotta sitten kotiutunut Kimmo Niskala on Etelä-Pohjanmaalla laajalti tunnettu hengellisen musiikin monitoimimies. Monenlaista hän on ehtinyt tehdä ja uutta projektia pukkaa edelleen, samoin harkittua puhetta hengellisestä musiikista yleisemminkin.

Monipuolista työtä seurakunnassa

Koulutukseltaan Kimmo on kirkon nuorisotyönohjaaja ja diakoni, ja varsinaisen työuransa hän on tehnyt Alajärven seurakunnassa näissä merkeissä. Siellä on aina ollut vilkasta musiikkitoimintaa eri-ikäisten parissa, jossa Kimmo on myös ollut monin tavoin mukana.

Perheeseen kuuluvat vaimo Ulla, joka on niin ikään eläköitynyt diakonian virasta Alajärveltä, sekä perheen aikuinen poika Tommi. Tämä toimii Helsingin Kallion seurakunnan kanttorina, johtaen mm. Kallion Kantaattikuoroa sekä valtakunnallista Safarikuoroa, jossa vanhemmatkin ovat laulajina mukana.

Radiotyö on ollut lähellä Kimmon sydäntä siitä asti, kun Järviradio aloitti toimintansa. Hän oli aloittamassa edelleen pyörivää Alajärven seurakunnan viikoittaista Kotikirkon kanava-ohjelmaa ja toimittaa nykyään viikoittain Gospelkolahtelu-nimistä ohjelmaa samalla kanavalla. Silläkin ohjelmalla on yli 30-vuotinen historia.

Toisenlaisen näkökulman seurakuntaelämään Kimmo sai toimiessaan dia-

konina Lapuan Tuomiokirkkoseurakunnassa ennen eläköitymistään. Jälleen uuden näkökulman hänelle on tuonut toiminta Alajärven seurakunnan kirkkovaltuustossa ja kirkkoneuvoston varapuheenjohtajana.

Musiikki matkatoverina

Musiikki on ollut Kimmolle rakas harrastus koko elämän ajan, vaikkei hänellä varsinaista musiikkikoulutusta olekaan.

- Jo 1960-luvun nuorena sain Beatles-kipinän, Kimmo muistelee. Toinen kipinä syttyi rippikoululeirillä Hämeenkyrössä, kun siellä vieraili Henkselit-lauluyhtye kitaroineen.

Tiemestarin Pojat. Kuva: Timo Turpela

- Siitä lähtien kitara on ollut osa työ- ja siviiliminääni, vaikei minusta koskaan kummoistakaan soittajaa tullut, kohtuullinen leirinuotiokitaristi kumminkin, Kimmo vaatimattomasti arvioi.

Jo mainitun Safarikuoron lisäksi Kimmo on viime vuosina ollut mukana myös Alajärven kirkkokuorossa. Pitkäaikainen musiikkiprojekti on ollut bändi nimeltä **Tiemestarin Pojat**, joka syntyi aikoinaan tilanteeseen, jossa

ei juuri ollut tarjolla hengellistä varhaisnuorten musiikkia, ainakaan bändimuotoisena. Jukka Salmisen lauluista lähdettiin liikkeelle. Nyt yli 30 vuotta myöhemmin ohjelmistoon kuuluu lauluja laidasta laitaan kaikenikäisille. Bändi toimii myös triona, jolloin se sopii paremmin moniin eri tilanteisiin.

- Viime vuosien aikana olen saanut tehdä myös duokeikkoja upeaaäänisen **Marjo Salmenaution** kanssa. Lisäksi olen saanut olla mukana alajärveläisessä Soihtu-kokoonpanossa, bassonsoittoa harjoitteluun, Kimmo luettelee. Kimmon ja Marjon yhteisiä keikkoja onkin tiedossa talven mittaan myös Elyn tilaisuuksissa.

Siionin kannel kakkosta sisään ajamassa

Kimmo kertoo, että vaikka hän ei varsinaisesti tunnustaudu minkään herätysliikkeen lipunkantajaksi, evankelisuus on ollut aina jotenkin lähinnä sydäntä. Heti Elyn alkumetreiltä hän on ollut mukana miesryhmässä mm. Kari Lähdesmäen ja Erkki Yli-Krekolan kanssa. Kimmo on myös lukuisista Elyn tilaisuuksista tuttu puhuja- ja musiikkivieras, eri kokoonpanojen kanssa, viimeksi kesäjuhilla Ilmajoella 2023.

Kun keväällä 2022 julkaistiin Siionin Kannel 2 - uusia evankelisia lauluja, Kimmo lähti loppuvuodeksi mukaan Elyn projektiin, jossa tutustuttiin lauluhetkien muodossa uusiin lauluihin eri tilaisuuksissa Etelä-Pohjanmaan alueella ja yli maakuntarajojenkin.

Siionin Kanteleen kakkoskirjan esipuheessa sanotaan, että kirja on suunniteltu etenkin nuorten ja nuorten aikuisten käyttöön, mutta myös messukäyttöön.

- Oma kokemukseni uusista Siionin kanteleen lauluista oli se, että omista lievista ennakkoluuloistani huolimatta vanhempi väkikin otti laulut hyvin vastaan. Jopa niin hyvin, että jotkut innostuivat tulemaan naapurikunnankin tapahtumiin oppimaan ja harjoitteluun uusia lauluja, Kimmo kertoo.

Kimmo pitää Kantele kakkosta hyvänä päivivityksenä, jossa mukaan on saatu vanhoja tuttuja hyväksi koettuja lauluja, mutta myös kokonaan uutta tuotantoa. Sellaisia ovat mm. juuri Glow-festivaalilla palkitun Henna-Maria Harjun ja vaikkapa Tommi Kaleniuksen sävellykset ja Jari Kekäleen sanoitukset.

Kimmo ja Marjo Salmenautio.

- Mielenkiintoinen on myös englantilaisen lauluntekijän Eric Claptonin alkuperäisen "Tears in Heaven" -laulusta Lauri Thurenin tekemä käännös "Ehkä tuntisit". Pohjalaisten Harri ja Heidi Luoman "Villasukat" on myös tutustumisen arvoinen, vähän erilainen laulu.

Hengellinen musiikki yhteisön elämässä

- Hyvä hengellinen laulu puhuttelee ihmistä, tulee jollakin tavalla lähelle, Kimmo linjaa. - Tekstiä tukeva, sopivan omaksuttava, tarttuva melodia on eduksi. Hengellisessä laulussa toki sanoma on tärkeässä osassa, mutta sen voi tuoda julki niin monella, tuoreellakin tavalla.

Kysymys on Kimmon kokemuksen mukaan kuitenkin vaikea ja laulun vaikuttavuus riippuu monesta asiasta, myös kuulijan elämäntilanteesta.

- Laulu puhuttelee, lohduttaa, puolustaa, vahvistaa uskoa, nostaa ylistykseen, milloin mitäkin. Hyvin erilaisia lauluja tarvitaan - Jumalan puhetta meille, mutta myös meidän puhettamme ja rukoustamme Taivaan Isälle.

Kimmo pitää musiikin merkitystä kristitylle yhteisölle hyvin suurena:

- Hengelliseen elämään ja seurakuntayhteyteen lienee aina kuulunut myös musiikki. Kun musiikki on Jumalan käytössä, se voi antaa paljon osallistujalle ja kuulijalle, mutta myös musiikin esittäjälle. Ystäväni Heikki Perkiötä lainatakseni voisin sanoa, että elämä ilman musiikkia on kuin synkkä pilvinen päivä, jos sitäkään!

Kimmo lauluntekijänä

Kimmo kertoo itsekin tehneensä monenlaisia lauluja, niin lapsille kuin aikuisillekin. Muutamiin tapahtumiinkin on syntynyt tunnuslauluja, mm. aikoinaan Alajärven Evankeliumijuhlille 2002, "Ristin luona Ankkurissa", Aili Kyrönlahden tekstiin. Voittipa Kimmo yhdessä poikansa Tommin ja yhteisen ystävän, Marja Lakanien kanssa Kuopion lähetysjuhlien tunnuslaulukilpailun vuonna 1998 laululla "Jumalan verkossa".

- Laulun syntymiseen ei ole mitään tiettyä kaavaa; joskus laulu annetaan kymmenessä minuutissa, joskus sitä saa synnyttää päivä- tai viikkokausia. Itselleni laulun väsäminen on tietynlaista terapiaa, toisaalta vetäytymistä hetkeksi muun maailman ulkopuolelle, mutta samalla hakeutumista Jumalan vaikutuspiiriin. Laulu voi syntyä kivusta ja tuskasta, mutta yhtä hyvin ilosta ja kiitollisuudesta. Musiikki on meille käytettäväksi annettu Jumalan lahja, Kimmo summaa.

Haastattelu ja kuvat: Ulla Latomäki

Ulla Latomäki on eläkkeellä oleva pastori Lapualta.

*Taksiryrittäjä **Jaques Mahne** on asunut Suomessa kolmekymmentä kolme vuotta. Hän on kotoisin Etelä-Afrikasta, jossa hän varttui aikuiseksi. Nyt Lapualla toimiva taksimies pohtii elämänsä käännteitä, joulua ja työtään kristittyinä palveluammattissa.*

- Sopeutuminen Suomeen ja Lapualle onnistuivat, kun kaikki oli alussa niin uutta ja romanttista, oli uusi kieli ja suomalainen vaimo, Mahne kertoo. - Seitsemän, kahdeksan vuoden päästä tuli identiteettikriisi. Mentaliteettini ja kasvatukseni olivat erilaiset, ja oli jotenkin muututtava suomalaiseksi. Oli eteläafrikkalaisella kasvatuksella uppouduttava tähän suomalaiseen kulttuuriin ja mentaliteettiin. Minä kuitenkin selvisin siitä. Koen tänä päivänä olevani enemmän suomalainen kuin eteläafrikkalainen, Mahne toteaa.

- En kadu muuttoa tänne. Ikävä tosin on Etelä-Afrikkaa ja lapsuuden maisemaa, Mahne sanoo ja jatkaa: - Kristittyinä ajattelen, että Jumala on tuonut minut tänne. Se on ollut johdatusta. Perhe on täällä, työ ja elinkeino ovat täällä, myös kristittyinä ihmisenä minulla on täällä tehtävä: auttaa ja rohkaista siellä, missä olenkin.

Taksimiehen töitä Mahne tekee pääosin Lapuan alueella, mutta koko Etelä-Pohjanmaa on yrityksen toimialuetta. Perheeseen kuuluvat vaimo Ulla-Maija Saikkonen-Mahne, joka työskentelee keskuskoulun rehtorina Lapualla sekä kolme tytärtä, Hanna, Micaela ja Matilda. Myös lapsenlapsia on kolme. Hannan perhe asuu Paraisilla, Micaela Vantaalla ja Matilda Finzenzessä.

Mahne päätyi taksimiehen uralle vuonna 2011, jolloin hän meni koulutukseen.

- Seinäjoella olin ollut taksilla töissä jo edellisellä vuonna, 2010. Se oli taloudellisesti huonoa aikaa ja minut irtisanottiin, Mahne muistelee. - Tulin Lapualle taksimiehen työhön ystävän kautta ja olin hänellä ensin töissä. Menin kurssille ja sain taksiin ajoluvan. Ensin ajoin taksia renkikuskina Anna-Maija ja Mikko Klemetilälle. Sitten tulivat koronavuodet 2018–2020. Taas tuli huonoja aikoja taksiryrittäjälle. Klemetilät joutuivat vähentämään kuljettajia, joten vuonna 2020 päätin aloittaa itsenäisenä ryrittäjänä.

Taksimiehen meno on jouluna vaihtelevaa

Mahne on huomannut, että kirkkovoosi, erityisesti jouluku, näkyy ja kuuluu asiakkaiden puheissa. Joillekin koko jouluku on huono asia. Kun toivotellaan hyvää jouluku, niin siitä saattaa lähteä varsin vilkas keskustelu. Jouluisissa ajoissa meno voi Mahnen mukaan olla aika vaihtelevaa. Lapualla on kymmenen taksiryrittäjää. Päivystyspalvelussa vuorot jaetaan. Jos tulee päivystys jouluku ja uutena vuotena, sen voi toki hoitaa kotoa käsin, mutta kun puhelin soi, on lähdeävä. Jos taksimies haluaa viettää jouluku muualla kuin Suomessa, niin se on suunniteltava paljon etukäteen tai vaihdettava päivystysvuorot muiden kanssa.

Juhlapyhinä asiakkaita on paljon liikkeellä. Joulunäky myös asiakkaiden arjessa; viedään ja odotetaan lahjoja sekä lähimpien tapaamista. Mahne kokee joulunpyhät yleensä onnellisena ja hyvänä aikana. Hautausmaalle on kukkien viejiä, ja Mahne näkee ajossa paljon hyviä ja kauniita asioita; hautausmaa on juhla-avustuksessa illan hämärtyessä.

- Meidän Herramme on syntynyt jouluna, ja hengellisyys kattaa kaiken, Mahne miettii.

- Sairaalaankin on joulun aikaan vientiä ja hakua, hän kertoo. - Osastolla saattaa olla paljon potilaita samassa huoneessa. Toivotan ovesta tullessani iloisesti hyvää joulua koko porukalle. Se vaikuttaa aina. Ilmapääri muuttuu silmin nähden. Ihmiset ilahtuvat ja tulevat hyvälle mielelle, vaikka joulu sairaalassa ei ole aivan se odotetuin joulu.

- Kun toivottaa hyvää joulua, voi usein kehkeytyä syvällisiäkin keskusteluja. Näkee ja kuulee surua ja yksinäisyyttä, myös iloa ja helpotusta. Asiakkaiden eri elämäntilanteet tulevat keskustelussa esille. On asiakkaita, joilla perheenjäsenet asuvat kaukana, joulu on yksinäinen, ja yksinäisyys juhlapyhinä vielä korostuu. On asiakkaita, joilla erilaiset riippuvuudet ovat vieneet joulun vieton väärille raiteille.

- Meillä kotona kuunnellaan jouluna jouluevankeliumi ja sitten syödään. Joulupöydässä saattaa olla jopa 30 ihmistä, sillä asumme appivanhempien isossa talossa. Käydään joulukirkossa ja vietetään yhteistä aikaa, Mahne kertoo omasta joulunvietostaan.

Sopiiko Jeesus taksikyytiin?

- On etuoikeus olla kristittynä taksimiehenä ihmisten kanssa tekemisissä, Mahne sanoo.

- Aina yleensä kerron sen, että olen kristitty. Tämä työ on ihmisten kohtaamista. Itse yritän, että matkasta koituisi hyvä kohtaaminen, että tulisi asiakkaalle hyvä ja iloinen mieli. Minulle tämä on leipätyön lisäksi myös kutsumusammatti. Riippumatta tilanteesta ystävällinen ja lempeä keskustelu avaa ihmisen sisintä. Taksissakin keskustelu jouluna voi usein kulkea myös hengellisiin asioihin, Mahne kertoo.

- Jos voin jotenkin olla avuksi ja rohkaista siinä ajon aikana, olla kuulevina korvina asiakkaalle, niin siitä tulee myös itselle hyvä mieli. Annan mahdollisuuden, että asiakas saa purkaa elämäntilannettaan ja sillä tavoin saada helpotusta vaikeisiin asioihin. Olen itse ollut sisäänpäin kääntynyt, ujo, kiusattu, änkyttävä, väheksytty nuori poika, ja nähnyt mitä Jumala on minulle itselleni tehnyt. Tiedän, mitä se on ja miten siitä voi selvitä. Jos voi kohtaamisessa kannustaa ja nostaa, siinä kokee olevansa Jumalan asialla. Asiakkaiden kanssa voi myös syntyä pitkiäkin ystävyyksiä.

- Uskon asioista ei puhuta, jos asiakas ei niistä itse tee aloitetta, taksimies linjaa, mutta toteaa myös, että asiakkaan toiveesta ajo voi joskus päättyä jopa yhteiseen rukoukseen.

- Silloin voin viedä asiakkaan ja hänen huolensa Jumalalle tietäväksi. Aina mennään asiakkaan ehdoilla ja lähtökohtana on poikkeuksetta asiakkaan toive. Siunausta voin kuitenkin mieleissäni toivottaa kaikille, myös Joulun Valon lukijoille!

Lapsuuden joulu

Kauhajoen Evankelisella Opistolla

Evankeliset opistot ovat kuuluneet monen herätysliikkeen piirissä toimineen nuoruuteen. Toisilla side on muodostunut toista kautta, opettajan tai muussa henkilökunnan tehtävässä. Monilla henkilökunnan jäsenillä on ollut myös perhe, jonka kanssa opiston kampuksella on asuttu, yhdessä opiskelijoiden ja muun opistoväen kanssa. Silloin opisto toimintoinen on sitoutunut muistoihin lapsuuden maisemaksi, omaksi arvokkaaksi hengelliseksi ja kulttuuriperinnöksi. Tästä näkökulmasta tutustumme kirjoittajan 1950-luvun jälkipuoliskon joulumuistoihin.

Opiston joulu

Opiston ruokasalissa on hämärää. Siellä tuoksu kuusi ja ruoka. Pöydällä punaisissa haarakynttilänjaloissa loistavat kirkkaina valkoisten kruunukynttilöiden pienet liekit. Pöydät on asetettu jonoksi, niin että ne kiertävät salin reunoilla ja mahdollistavat sen, että kaikki mahtuvat samaan pöytään. Ne on peitetty valkoisilla liinoilla.

Pöydät on katettu valmiiksi. Jokaisen lautasen vierestä löytyy käsin tekstattu, kaunis nimikortti, jonka mukaan juhlaruokailuun saapuva löytää paikkansa.

Lapsen mielestä jännitys on huipussaan, kun ovi ruokasaliin avataan ja saa kiertää etsimässä omaa nimeään. Pääsenkö lähelle sitä oppilasta, josta on syyskauden aikana tullut itselle tärkein? Vai onko minut istutettu isän ja äidin väliin?

Jouluruoka maistuu hyvältä. Koko suuri joukko keskittyä ruokaan niin, että salissa on lähes hiiskumaton

Opiskelijat (oppilaat, niinkuin heitä silloin kutsuttiin) auttoivat opiston yhteisessä joulujuhlassa pukkia jakamalla paketit. Kuvassa tuttu ihminen, Marja-Liisa Ala-Luopa (Maisa) o.s. Rautakorpi.

hiljaisuus; vain pientä kilinää kuuluu, kun ruokailuvälineet kilahtelevat lautasten pinnalla. Höyryävät perunat, rosolli, kinkku ja jouluiset laatikot katoavat lautasilta. Välillä lauletaan joululaulu, ja sitten tarjottuvuorossa olevat opiskelijat kantavat pöytään jälkiruoan, sekahedelmäkiisseliä, jonka päälle voi nostaa kokkareen kermavaahtoa.

On hienoa, kun kaikki opistolla asuvat, pienimmästä suurimpaan, ovat kerrankin koolla kuin iso perhe. Yllä on pyhämekko ja letitkin on letitetty leveillä silkkinauhoilla. Tunnelma on toisaalta kihelmöivän jännittävä ja toisaalta suloisen lämmin ja kotoinen. Juhlan tuntu leijuu ilmassa kuin hyvä tuoksu.

Ruoan jälkeen hajaannumme huoneisiin tai koteihin ruokaa sulattelemaan. Minä ja sisarukseni odotamme opiston kellon uutta pirahdusta, joka kutsuu meidät taas ruokasaliin. Ja nyt se soi! Kutkuttavin osuus yhteisestä juhlasta alkaa. Pöytiin on nyt katettu kahvikupit. Kahvin (tai mehun) kanssa tarjolla on ihania tähtipullia, piparkakkuja ja torttuja. Joululaulut kaikuvat ja oppilaat esittävät myös jouluista ohjelmaa.

Lopuksi ovelta kuuluu kovaäänistä koputusta. Jännittävää! Joulupukkihan se siellä kolkuttelee. Lahjoja on monta pärekopallista. Kukaan ei jää ilman pientä pakettia. Puheensorina ja mukava meteli täyttävät ruokasalin. Huomenna koittaa joululomalle lähtö, joka 1950-luvulla ja muistaakseni vielä 1960-luvullakin oli oppilaiden ainoa tauko opistoelämästä. Moni varmasti odotti kotiväen näkemistä, mutta oli myös haikeaa erota lyhyeksikin aikaa tutuksi tulleista ystäväistä.

Sitten talo tyhjeni. Kansakoulun kuusijuhlakin oli ohi. Mutta ihan oikea joulu oli vasta tulossa, tuossa ihan lähellä.

Kotijoulu

Opiston hiljennettyä jäljelle jäivät vain meidän perheemme sekä Mäntykosken ja silloisen rehtorin, Paavo Jurvan, perheet. Jouluaattoamuisin 1950-luvun loppupuolella Taruliisan ja minun luottotehtävä oli pestä se käytävä, jonka varrella asuimme. Konttasimme siellä isot lattiarätit käsissämme ja – nautimme. Ilmassa oli selvästi joulun taikaa. Puhdas punainen puulattia tuntui valtatieltä joulun salaperäiseen tunnelmaan.

Saunoimme opiston vanhassa, isossa saunassa puolen päivän aikaan. Märät hiukset vähän kohmettuivat, kun juoksimme pihan yli kotiin. Saunan jälkeen puettiin päälle uudet alusvaatteet, jotka oli saatu edellisena jouluna lahjaksi. Saimme myös punaisen jouluomenan ja komennuksen päiväunille. Unosten aikana äiti oli kattanut joulun kahvipöydän ja isä koristellut joulukuusen. Kun saimme luvan nousta, oli kaikki valmista. Pöydässä jokaisen kohdalla paloi pikkuinen kynttilä. Isän työhuoneessa, joka toimi myös vierashuoneena ja salina, oli kuusi kauniisti koristeltuna. Illalla sytytettäisiin kynttilät.

Joulukirkkoon mentiin aattoiltana. Isällä oli siellä saarnavuoro. Mutta kirkkoon lähtöä odotellessa kävimme Jurvalla ja Mäntykoskella esittämässä tonttu-leikkejä. Usein käveltiin myös äidin kanssa Järvikylän puolella viemään lahjakori parille vähävaraiselle perheelle.

Isä koristaa joulukuusta.

Vihdoin koitti ilta, jolloin ei kukaan mennyt enää mihinkään, vaan istuimme syömään jouluateriaa. Äiti rakasti lipeäkalaa, joten muiden perinteisten joulu ruokien lisäksi sitäkin herkkua oli tarjolla. Enkelikello kilisi vienosti keskellä pöytää. Olisiko se ollut keino saada viisi pientä suuta vaikenemaan ja mielet virit-
tymään joulun salaisuuden aistimiseen?

Perhekuva, vas: Vesa, isä (Paavo Tamminen), Taruliisa, äiti (Terttu Tamminen), Tuuli ja Pertti. Äidin sylissä Martti.

Taruliisa ja minä käärिमässä joululahjoja keittiön työtasolla.

Kurjinta oli odotella tiskivuoren hupenemista. Joku auttoi isää tai äitiä tuossa tehtävässä, muut istuivat vierashuoneessa jo valmiiksi pyhävaatteisiin sonnustautuneina. Heiluttelimme jalkojamme ja etsimme lasten joululehdestä runon tai kertomuksen, jonka tonttuleikin lisäksi voisimme ennen pukin tuloa esittää.

Meillä nimittäin joulupukin tulon piinaavaa odotusta pitkitettiin. Isä luki jouluevankeliumin, sitten laulettiin ainakin kaksi ukin sanoittamaa joululaulua Siionin Kanteleesta ja esitimme ohjelmaa. Vihdoin viimein isä meni katsomaan, joko joulupukin poroa näkyisi, sanoi kuulleen jotain ääntä ulkoa. Ja tulihan se pukki sitten vihdoin ja toi taas pärekopallisen lahjoja. Kummallisesti pukki tiesi, missä itse kullakin olisi arkielämässä vähän parantamisen varaa. Mutta meidän pukkimme oli ehdottomasti sitä mieltä, että olimme lahjojen arvoisia, eikä lahjan saaminen ollenkaan ollut suoraan verrannollinen kiltteyteen.

Muistan isän joskus todenneen: "Tontut mahtuvat seimelle yhdessä paimenten ja tietäjien kanssa." Tuo lause kuvaa erinomaisesti sitä henkeä, missä joulua opistolla vietettiin. Ilmassa oli sekä riehakasta iloa että myös hiljentymistä juuri syntyneen Vapahtajan seimen äärelle.

Tuuli Tamminen- Syrjälahti

Kuvat: Tammisen kotialbumi

Tuuli Tamminen-Syrjälahti on eläköitynyt diakoniatyöntekijä ja kirjoittaja.

(Haiku)

Jouluku

*Tähdet tuikkivat
meille joulutaivaalla
näkeekö kukaan*

*Pienet tiukuset
soittavat joulurauhaa
kuuleeko kukaan*

*Lasten silmissä
loistaa joulun odotus
huomaako kukaan*

*Aaton jännitys
käsin kosketeltava
meni menojaan*

*Lahjapaperit
kurtussa lattialla
Täytyykö toiveet*

Elisa Emilia Ollinkangas

"Hei leijaikaa, hei leijaikaa, te lumihuataleet." Ohjelman esitystä aattoiltana.

Elyn kirkkopyhät 8.12.2024

Alavus, klo 10 Messu, saarna rovasti Matti Aho, lit. Elina Mäki, Seinäjärven kuoro, joht. Paula Setälä, laulua Paavo Kujala.

Helsinki, Puistolankirkko (Tenavatie 4, P-paikan os: Kasukka), klo 12 Messu ja kirkkokahvit, Markku Arola.

Himanka, kirkko, klo 10 Messu. Joulupuuro ja -juhla srk-talolla.

Hyvinkää, kirkko (Hämeenkatu 16), klo 10 Messu, saarna Kosti Kallio. Kirkkokahvit ja lauluhetki.

Hämeenlinna, kirkko (Kirkkorinne 2), klo 10 Messu, saarna Pekka Kiviranta. Kirkkokahvit ja Siionin kannel -seurat.

Ilmajoki, kirkko (Kirkkotie 18), klo 18 Veisumessu, lauletaan Siionin kannelta ja joululauluja. Kirkkokahvit.

Kauhajoki, kirkko, klo 10 Messu, saarna Satu Kivisaari. Kirkkokahvit, Siionin kannel -lauluhetki.

Kouvola, Käpylän kirkko, klo 10 Messu, saarna Antero Rasilainen.

Kuortane, kirkko, klo 10 Messu, saarna Reino Yli-Honkola, lit. Timo Kaukoma, kanttorina Marita Jokiaho.

Lapua, tuomiokirkko, klo 10 Messu, saarna Ulla Latomäki.

Lohja, kirkko (Kirkkokatu 1), klo 10 Messu ja lähetystilaisuus srk-keskuksessa (Sibeliuksenkatu 2), Oiva Hujanen.

Katso päivitettyt tapahtumatiedot www.evangeliset.net/kalenteri

Elyn valtakunnallinen kirkkokolehti 8.12.2024 sekä 26.1.2025

Evangelinen lähetysyhdistys – ELY ry on kirkkomme lähetysjärjestö. Työtä tehdään Euroopassa, Afrikassa ja Aasiassa. Ely tukee luterilaisen kirkon seurakuntien lapsi- ja nuorisotyötä, musiikki- ja perhetyötä sekä laaja-alaista seurakuntatyötä.

Voit antaa kolehdin www.evangeliset.net/lahjoita tai MobilePay-numerolla **12374**.

Viron kirkon jäsenmäärä on ollut laskussa. Kirkon työntekijät ja seurakuntalaiset kysyvät, kuinka tämä kehitys voidaan kääntää. Tässä työssä Ely haluaa olla mukana auttamassa ja tukemassa. Maallikkoaktiivisuuden kasvattaminen, pienryhmätoiminnan ja musiikkityön kehittäminen mahdollistavat seurakuntien kasvua. Tähän työhön olemme lähettäneet viisi lähetystyöntekijää, tuemme myös kolmea kansallista työntekijää.

Kirkkokolehti 8.12.2024 kerätään Evankeliselle lähetysyhdistykselle "Koulutus-, perhe- ja kirkolliseen työhön Virossa" (Kirkkohallituksen yleiskirje n:o 21/2024).

Tilinumero: OP FI28 5114 0220 0343 69 tai POP FI26 4747 0010 1553 49 **Yleisviitenro:** 24812 30125

Kirkkokolehti 26.1.2025 kerätään Elyn tekemään ja tukemaan julistus, koulutus ja varustamistyöhön Virossa sekä globaaliin perhetyöhön maailmanlaajasti. Virossa tapahtuvan työn lisäksi kolehti kohdennetaan Kaakkois-Aasiassa tehtävän koulutustyön hyväksi. Elyn työ laajenee Kaakkois-Aasiaan, Ely tukee kirkon perheneuvonnan koulutusta Kambodzassa sekä koordinoi globaalisti kirkon perhetyön verkoston toimintaa vahvistaen vähemmistökirkoja.

Tilinumero: OP FI28 5114 0220 0343 69 tai POP FI26 4747 0010 1553 49 **Yleisviitenro:** 25261 30122

Taivaallinen Isä lahjanne siunatkoon!

Syrjäytetyn joulu

Anneli Lähdesmäki

Kinkku, kalat, laatikot, salaattit, limppu, juomat... Helena viimeisteli joulupöytää. Kaikki näytti olevan valmista. Hän vilkaisi kelloa. Vieraat voisivat tulla.

Erika oli tapansa mukaan käpertynyt sohvan nurkkaan lukemaan jotain romaania. Pitkät vaaleat hiukset peittivät puolittain tytön sievät kasvot. Pikkuveli Matias oli uppoutunut lempiharrastuksensa pleikkarin pelaamiseen. Iltaisin poikaa oli patistettava nukku-
maan. Kun muu ei auttanut, piti kone ottaa parem-
paan talteen.

- Matias, pane se kone jo pois, vieraat tulevat tuossa tuokiossa.

- Eikä, me pelataan sitten Jaken kanssa.

- Ette pelaa. Ensin syödään.

Ovikello rämähti soimaan.

- Riina siellä rimpauttelee, Erika hymähti, laski kirjan-
sa sohvapöydälle ja riensi äitinsä vanavedessä ovelle.

- Missä se Jaska viivyttelee? Helena hätäili puoliää-
neen. Miestä ei näkynyt. Yleensä tämä oli valmiina
paikalla laittamassa vieraiden takkeja naulakkoon.

- Tervetuloa! Onpas Riina kasvanut sitten viime näke-
män, Helena totesi ja kumartui taputtamaan pakka-
sen puraisemaa poskea. Jake oli jo ehtinyt Matiaksen
viereen sohvalle pleikkaria käpälöimään.

- Stop tykkänään, Markus komensi terävästi.

- Missä se nahj...pikkuveli luuraa? Onko se ottanut
hatkat? Heh, heh...

- Tulee tuota pikaa. Joku tehtaan yövuorolainen on
varmaan soittanut, Helena valehteli sujuvasti.

- Ei kai kukaan ole niin typerä, että soittelee työpu-
heluja jouluaattona edes Jaskalle. Markus pudisteli
päättään ja kohensi kravattiaan.

- Kyllä se Jaakko saattaa itsekin soittaa, Mirva totesi
kalseasti, samalla kun ojensi kukkapaketin kälylleen.
Paketista paljastui komeasti kukkiva amaryllis. Hele-
na asetteli sen muiden joulukukkien runsaaseen rin-
tamaan.

- Oletpa sinä taas laittanut täydellisen kattauksen,
Mirva ihasteli katsellessaan Helenan runsasta joulu-
pöytää. Riina istui Erikan sylissä ja silitteli ihastellen
tämän pitkiä, kiiltäviä hiuksia.

- Nämä ovat kuin silkkiä.

- Silkkiähän ne ovatkin, Erika sanoi ja nipisti Mirvaa
poskesta. Jaakkoa ei vain kuulunut. Helena alkoi to-
della huolestua. Hän tajusi vasta nyt, että mies oli
vetäytynyt työhuoneeseensa heti kirkosta tulon jäl-
keen. Siemaissut kiireesti vain kupillisen kahvia. Jokin
oli nyt hullusti.

- Anteeksi, käyn hoputtamassa Jaskaa. Ottakaa juo-
tavaa sillä aikaa ja nuoremmat voivat tuhota tuon
suklaalevyn, Helena sanoi ja lähti portaita ylös mie-
hensä työhuoneeseen.

- Mitä sinä Jaska oikein meinaat, vieraat... hän sanoi
ovea avatessaan. Huoneessa vallitsi pimeys. Vain ik-
kunassa roikkuva joulutähti loi vaisua valoaan. Mies-
tä ei näkynyt. Työpöydällä oli valkoinen paperiarkki,
jonka päällä lojui kiiltävä avain.

Helena sytytti työpöydän lampun. Paperiin oli kirjoi-
tettu hätäisesti pari lausetta: "Tämä on vasemmalla
olevan laatikon avain. Siellä ovat kaikki tärkeät pa-
perit ja tarvittavat salasanat. Hyvää Joulua sinulle ja
lapsille!" Helena hätähti.

Alhaalla paukahti ulko-ovi kiinni.

Joulu on monille meistä ihanaa, odotuksen ja toivon täyteistä aikaa, lämpimien muistojen ja onnellisen nykyisyyden tiivistymää. Toisille se on kuitenkin vuoden karuin pohjakosketus, elämän tyhjyyden, rakaudettomuuden ja merkityksettömyyden kiteytymä. Yleinen riemu vuoden suuresta juhlasta tuntuu piilkaavan oman elämän tyhjyyttä.

Kristitylle joulu on aikaa, jolloin meitä kutsutaan iloitsemaan ja kiittämään Vapahtajaa hänen hyvistä lahjoistaan omassa elämässämme, mutta myös löytämään keinoja jakaa hyvää toisille, siitä osattomille. Kun luet tätä tarinaa, mieti kuka tuntemasi tai tietämäsi henkilö, ehkä jopa omassa perhepiirissäsi, saattaa kokea osattomuutta yhteiseen iloon. Kuka tarvitsee rohkaisua, kuka kaipaa osallisuutta - kenen rinnalle Kristus kutsuu sinua asettumaan? Mitä sinä voisit tehdä, jotta hänen joulunsa olisi hyvä ja elämänsä sen jälkeen aiempaa parempaa? Jouluna on aika olla ihmiselle ihminen, lähimmäinen. EK

Kuva: Rocio Abrego | Unsplash

Jaakko istui työpöydän ääressä käsiinsä nojaten.

Päivällinen veljen perheen seurassa oli pahinta, mitä hän joutuu joka helkkarin joulu kokemaan. Kohta ne tulisivat. Oli taas heidän tai oikeastaan vaimon vuoro järjestää tämä jokavuotinen joulunäytelmä. Hänen roolinsa isäntänä on kumarrella ja ojennella kulhoja sinne ja tänne. Piti kuunnella kälyn kotkotuksia jouluruokien ihanuudesta ja emännän täydellisyydestä, tuntea nahoissaan Markuksen alentuva käytös.

Varhaiset muistot eivät jättäneet häntä rauhaan.

- Ei sinua Jaakko kannata laittaa lukioon. Sinulla kun ei ole tuota lukupäätä niin kuin veljelläsi Markuksella. Menet ensin tehtaan varastoon töihin, niin katsotaan, onko sinusta myöhemmin toimistonkin puolelle.

Isoherra isän sanat olivat osuneet kipeästi, kaivautuneet syvälle hänen sisimpäänsä ja koteloituneet sinne mykäksi hiljaisuudeksi. Vaitioloksi.

Isoherra oli napsauttanut klubiaskin kannen kiinni sanojensa vakuudeksi. Sinetöinyt muutamalla sanalla nuorimman poikansa polun tulevaisuuden suvun firmassa.

Siirreltyään trukilla laatikoita hyllyltä toiselle yli kymmenen vuoden ajan, Jaakko pääsi lopulta konttorin puolelle papereita kääntelemään. Tehtävä oli vaatimaton ja tylsä. Eikä hänen ylentämisestään uusiin tehtäviin ollut mitään puhetta. Firman pakollisissa juhlissa hän tunsikin olevansa kömpelö, änkyttävä nahjus. Siksi hän parhaansa mukaan yritti laistaa niistä, kun Helena puolestaan viihtyi juhlissa erinomaisesti. Hän itse seisokeli seinän vieruksilla lasi kädessä lammasmaisesti hymyillen. Niin hänestä ainakin tuntui. Nahjus... sellaisena he häntä pitivät... Isoherra, isovelji ja koko suku. Vaimokin. Hän ei kuulunut joukkoon!

Jaakko tunsikin mittansa tulleen täyteen. Vaimon jatkuva naputus, isoveljen henkselien paukuttelu ja Isoherran halveksunta, olivat tehneet hänestä miehen puolikkaan. Hän ei kestäisi enää yhtään joulupäivälistä tässä talossa. Ei yhtään firman kosteaa illan viettoa.

Hän avasi työpöytänsä lukitun laatikon. Katse osui pöydällä olevaan perhekuvaan. Oikea malliperhe! Täydellinen vaimo, juhlien ihailtu emäntä, kauniit lapset ja säyseä mies. Sellaista on perhe-elämä valokuvassa. Lapset olivat parasta hänen elämässään. Niin lapset... mutta heillä ei olisi hätää, heistä pidettäisiin huolta.

Hän työnsi kätensä laatikon perälle, löysi etsimänsä, lukitsi laatikon, jätti avaimen pöydälle, nousi ja sammutti valot. Joulutähti yritti luoda vaisua valoaan vallitsevaan pimeyteen.

Ulko-ovella hän tunnusteli povitaskuaan. Lompakko ja passi olivat siellä. Jouluyö, juhlayö. Hän ei tuntenut katumusta, ainoastaan ennen kokematon vapautta. Läheisen kirkon kellot alkoivat soida. Kirkkaasti, kaikuvasti ja kutsuvasti.

Oli Jouluaatto.

Anneli Lähdesmäki, Lapua
Elämänuransa nuorisotyössä tehnyt
runoilija, lausuja ja runoilmaisun ohjaaja.

Koukkuniemestä Koukkuniemeen

– Leena Pyykösen tarina

Koukkuniemen Toukolan ympärivuorokautisen hoidon osasto 2 b on tullut tutuksi viimeisen vuoden aikana käydessäni tapaamassa ystävääni Leena Pyyköstä. Toukolassa on mukava vieraillla, jo ovella ystävälliset hoitajat tervehtivät tulijaa. Yhteisessä oleskelutilassa tyytyväisen oloiset asukkaat istuskelevat aterialla tai kahvilla, elleivät muutoin vietä yhteistä aikaa, vaikka televisiota katsellen. Jos vieras osuu paikalle kahviaikana, niin hän saa osallistua yhteiseen kahvihetkeen.

Leena Pyykönen on kulkenut pitkän taipaleen Koukkuniemestä takaisin Koukkuniemeen. Nykyinen hoivakoti toimi 1800-luvulta viime vuosisadan puoliväliin saakka myös lastenkotina, jossa Leena vietti elämänsä ensimmäisiä kuukausia.

Leenan ensimmäinen elinvuosi jatkosodan aikana alkoi Koukkuniemen lastenkodissa. Sieltä Martti-isä ja Anni-äiti adoptoivat pienen tytön, joka näytti eniten tarvitsevan hoitoa. Näin Leena sai turvallisen kodin ja huolehtivat vanhemmat. Perhettä kohtasi kuitenkin suuri suru, kun Anni-äiti menehtyi sydänsairauteen Leenan ollessa vasta kuusivuotias.

Isä-Martti meni myöhemmin uudelleen naimisiin, mutta Leenan oli vaikea aluksi hyväksyä Tyyne-tätiä, tuntui, että isästä oli kilpailtava hänen kanssaan. Tyyne oli talousalan ammattilainen ja kymmenlapsisen perheen esikoinen, joka osasi hyvin huolehtia perheen tarpeista. Vapaus kotihommista antoi Leenalle aikaa piirtämiseen, kirjoittamiseen, lauluun ja askarteluun, kaikkiin rakkaisiin harrastuksiin. Kansakoulun jälkeen Leena kävi Tampereen tyttölyseossa

keskikoulun, suoritti harjoittelun lastentarhassa ja pääsi vuonna 1963 Tampereen Lastentarhanopettajaseminaariin.

Leenan nuoruusvuosina Tampereen seurakunnissa oli voimakasta nuorisoherätystä. Innostuneet nuorisopapit, Simo Talvitie, Mauri Virtanen, Eero Veneskoski ja monet muut johtivat nuoria uskonnolle ja myös valitsemaan ammatin, jossa voi toteuttaa palvelemisen näkyä. Leena oli ystävineen tässä kaikessa mukana.

Lastentarhan opettajana Leenalla oli yli 30-vuotinen työrupeama Tampereen kaupungin palveluksessa. Aamuisin oli usein polvirukouksessa pyydettävä varjelusta päivän varalle ison lapsijoukon kanssa. Leena sai lapsilta paljon kiintymystä ja rakkautta, mutta kilvoittelu lujuiden ja lempeyden välillä oli välillä hankalaa. Sovittelu lasten ja vanhempien välillä piti mielen nöyränä.

*Tule Joulu,
tule hiljaa!
Astu meihin kokonaan.
Mainen loisto,
maiseta lahjat
salli meidän unohtaa.*

*Joulun lapsi,
joulun Herra,
synny meihin uudestaan.*

Leena Pyykösen joulurunon vuosien takaa

Runotyttö Leena kirjoitti 11-vuotiaana Koululaislehteen tällaisen kirjoitelman:

Jos saisin olla mikä tahansa, olisin satakieli. Silloin ei tarvitsisi ujustella tropiikintummaa ääntään, vaan saisi heläytellä kultaisella äänellään. Puiden keinuessa ja tuulen huminoidessa laulaisin mitä kauniimpia lauluja. Ilahduttaisin köyhiä, rikkaita, sairaita ja terveitä. Minulla olisi kaunis keltainen höyhenpuku, ja se olisi aina yhtä siisti. Ei tarvitsisi joka viikko vaihtaa vaatteita. Liitelisin koivusta koivuun, pensaasta pensaseen, ja kävisin Luojan koulua. Illan tullessa menisin suloisenlämpöiseen untuvapesään. Satakielenä olisi ihana olla.

Leena Koivula V luokka
Tampere

★ ★ ★

Tarhassa pidettiin aina joulujuhla, johon oli luotava ohjelma ja harjoiteltava esitykset. Joskus tuli lampaille kedolla tappelu tai kaikki olisivat halunneet olla enkeleitä, mikä loi opettajalle lisäpainetta.

Leena matkusteli Lapissa ja useana kesänä töihin kibbutseille Israelissa. Monet vuodet hän rukoili uskovaa aviopuolisoa. Rukouksiin vastattiin lopulta 80-luvun puolivälissä. Yhteinen kotimatka ystävien luota Reijon kanssa sytytti yhteyden. Heti samana iltana Reijo hankki tietoonsa Leenan puhelinnumeron ja uudesta tapaamisesta sovittiin. Pariskunta vihittiin avioliittoon jouluna 1985. Leenan iloksi Tyne-täti vielä pystyi tulemaan tähän juhlaan, vaikka olikin jo huonokuntoinen.

Leenan ja Reijon askeleet sopivat hyvin yhteen. Toimiminen Hämeen Kansanlähetyksessä, yhteinen kuoroharrastus ja lauluryhmät kuuluivat pariskunnan harrastuksiin. Reijo oli monien tilaisuuksien luottopuhuja, ja kuului monet vuodet Kansanlähetyksen ja Viestiveljet-kuoron hallitukseen. Molemmat myös pitivät matkustamisesta ja halusivat nähdä uusia paikkoja; kesällä reissattiin Euroopassa ja muualla.

Pariskunnan jouluista Leena muistaa erityisenä sen, jolloin Reijo valmisti yksin koko jouluaterian ja puki aattona vielä ylleen lakeijan puvun ja tarjoili Leenallem. Oli suuri ilo tulla juhlapöytään kaikkien tarhan jouluireiden jälkeen.

Vuonna 2019 puoliso menehtyi ja Leena kohtasi surun ja yksinäisyyden sekä turvattomuuden tunteen, kun omakin muisti alkoi heiketä ja useat sairaudet lisäsivät elämisen taakkaa. Kotihoidosta kävi päivittäin avustajia antamassa hoitoa, mutta yksin olemisen pelotti silti. Hoitokotiin lähtemisenkin oli vaikea vaihtoehto. Leena menikin aluksi tutustumisjaksolle, kokeilemaan, miltä asuminen Toukolassa, lapsuudesta tutussa Koukkuniemessä, tuntuisi.

Vuosi Toukolassa on nyt kulunut, ja paikka on muutunut kodiksi, jossa voi viihtyä. Olo on turvallista, hoitajat ystävällisiä, hoitavat hyvin ja ruoka maistuu. Omassa huoneessa on paljon rakkaita, kauniita esineitä ja osaston asukkaat ovat tulleet tutuiksi. Omien avustajien Anna-Maijan ja Paulan kanssa pääsee viikoittain ulkoilemaan. Osastolla on omaa ohjelmaa, Koukkuniemen juhlasalissa on messu kerran kuussa ja muitakin tapahtumia kuukauden mittaan.

Kotona on hyvä olla.

Leenan kanssa muistoja viritteli Liisa Käkelä

Seuraavalla sivulla Sari Kärhän kirjoitus Koukkuniemen hoivakodin joulun odotuksesta.

Liisa Käkelä on osittain eläkkeellä oleva tilitoimistoyrittäjä.

Koukkuniemen hoivakoti odottaa joulua

Sari Kärhä

Koukkuniemen jouluaikaan liittyy paljon perinteitä. Joulun odotus alkaa luonnollisesti ensimmäisestä adventista, jonka tienoilla useissa ryhmäkodeissa kokoonnutaan sairaalapastorin ja muun henkilökunnan kanssa yhteisiin hartaushetkiin ja laulutuokioihin. Askartelujen lomassa muistellaan viriketoiminnan ohjaajan kanssa menneitä jouluja ja asukkaiden omia jouluperinteitä. Ehkä leivotaan yhdessä joulupipareita. Joululaulut soivat taustalla. Musiikki onkin tärkeä tekijä – se tavoittaa myös heidät, jotka elävät jo osin omissa sisäisessä maailmassaan. Laulukorojen vierailut ovat tärkeitä. Myös asukkaiden ystävät ja läheiset sekä vapaaehtoiset ystävät, tuovat odotetun tuulahduksen hoivakodin ulkopuolelta.

Koukkuniemen ryhmäkotien asukkailla on käytössään omat, tilavat huoneet kylpyhuoneineen. Ruokailuihin ja muuhun toimintaan kokoonnutaan päiväsaliin. Jokainen asukas osallistuu oman vointinsa ja mielenkiintonsa mukaan yhteisiin tapahtumiin. Joulun pyhinä tarjoillaan perinteisiä jouluruokia – ja pistäytyypä joulupukkikin ryhmäkodeissa asukkaita ja henkilökuntaa ilahduttamassa!

Joulun aika saattaa nostaa muistot ja tunteet pintaan, ja asukkaalla voi olla ikävä sitä elämäntapaa, mikä ei enää ole mahdollista. Voi olla ikävä myös siihen omaan kotiin, jossa asuminen on käynyt liian vaikeaksi. Joskus mietin, mitä kaikkea koti-ikävä pitääkään sisällään. Oman, muistisairaana, äitini puheissa kuulen ikävää nimenomaan lapsuuden kotiin. On ikävä äitiä ja isää. On jo ikävä sinne, missä he ovat. Taivaan kotiin.

Ehkä sanaton ja vaikeasti hahmotettava ikävä meidän itse kunkin sisimmässämme on juuri ikävää Jumalan luokse, taivaan kotiin. Silloin jollakin syvällä tasolla ikävämme täytyy joulun sanomassa. Betlehemin tallissa, joka oli Vapahtajan synnyinkoti. Seimen tasolla, odottamattomissa olosuhteissa ja vaatimattomissa puitteissa, tuossa synnyinkodissa, meitä katsoo elävä Jumala. Jumala, joka tänäkin jouluna saapuu jokaiseen kotiin ja siunaa.

Sari Kärhä on Pirkanmaalle sairaalasieluhuoitotyöhön ja kahta leikki-ikäistä tyttärentärtään lähemmäksi muuttanut onnellinen mummu.

Kuva Koukkuniemestä: Jaakko Pirinen | Wikipedia

Joulun yksinäiset

*Kuusen kylmän jäisen
kannan tupaani lämpimään.
Ison tähden yksinäisen
laitan oksaan ylimpään.*

*Sulaa kuusi lämpimässä
sen kyynel lattialle putoo.
Yhdessä yksinäiset tässä
ystävyyttä kutoo.*

*Joulun sanomaa
yhä loistaa tähti meille,
valoaan tarjoaa
tiellään eksyneille.*

Elisa Emilia Ollinkangas

Kuva: Virpi Tuominiemi

Jouluinen lasimaalaus

1. Tulosta netistä tai kopioi värityskirjasta yksinkertainen, jouluaiheinen värityskuva.

2. Piirrä kaikkien ääri viivojen kahden puolen uudet viivat, niin että niiden väliin jää n. ½ cm. Näin muodostuvat kuvan värialueiden väliset kehykset.

3. Kiinnitä kuva maalarinteipillä kaikilta neljältä sivultaan mustalle kartongille.

4. Leikkaa piirtämiesi kehysviivojen väliset alueet pois matto- tai askarteluveitsellä sekä paperin että kartongin läpi. Työskentele esim. pahvin päällä. Poista loppuksi teippi.

5. Suunnittele, minkä värisiksi haluat kuvan tyhjät alueet ja hanki sen värisiä silkkipapereita.

6. Piirrä aukkojen sisäreunoja myöten silkkipaperille niiden muoto. Jos useampi vierekkäinen aukko tulee samalla värillä, piirrä vain uloimpia reunoja myöten.

7. Leikkaa piirtämäsi muodot n. 1/2 cm:n päästä ulkorajan ulkopuolelta.

8. Liimaa palat kehykseen, varmistaen, että silkkipaperia ei näy välikehysten ulkoreunan yli.

9. Voit halutessasi viimeistellä kuvan piirtämällä ohuella, mustalla tussilla esim. kasvonpiirteitä.

10. Ripusta kuva ikkunaan tai muuhun paikkaan, jossa valo pääsee loistamaan sen läpi.

Sanapilton sanat: Augustus, Betlehem, Enkeli, Illo, Jeesus, Joosef, Kuusi, Kynnittä, Lahja, Lammas, Lapsi, Maria, Nasaret, Palmien, Pipari, Puuro, Quirinius, Seimi, Tähti, Vauva

Sanapiilo

Etsi ruudukosta 20 sanaa, jotka liittyvät jouluun. Ne voivat olla pysty- tai vaakasuorassa. Jotkut kirjaimet voivat kuulua kahteen tai useampaankin sanaan. Apua tehtävään löydät Raamatusta, Luukkaan evankeliumin luvusta kaksi (Luukas 2:1-20).

D	U	C	L	I	N	N	E	A	W	O	Z	I	N	U	X	K	I	O	Ö	D	Q	Ä	N
E	B	A	B	M	X	Q	L	A	H	J	A	A	U	W	K	Y	N	T	T	I	L	Ä	Y
D	E	N	E	R	I	U	A	Z	J	E	R	E	H	Y	V	N	O	P	Ä	G	J	P	C
E	N	J	T	B	U	Ö	M	I	L	V	T	O	P	I	P	A	R	I	Y	Ö	O	O	L
S	A	L	L	A	M	E	M	N	M	A	R	I	A	P	S	C	N	M	U	E	O	I	K
J	J	E	E	S	U	S	A	P	Q	U	S	E	I	M	I	L	O	O	L	A	S	I	I
O	E	M	H	I	U	S	S	K	U	V	A	A	M	I	T	N	A	S	A	R	E	T	Ä
E	N	K	E	L	I	X	P	U	Ö	A	A	V	E	H	Ä	D	F	U	P	E	F	L	O
L	M	Ä	M	M	I	P	U	U	R	O	R	V	N	T	H	A	T	C	S	I	E	N	I
I	A	U	G	U	S	T	U	S	Q	P	R	E	S	E	T	Ö	G	U	I	L	O	N	A
M	S	V	C	I	B	I	S	I	E	A	Q	U	I	R	I	N	I	U	S	U	S	A	N

Jotakin ihmettä tapahtuu

Eija Harmanen

Jalat tuntuivat painavilta, mutta ei väsyttänyt. Monta päivää sitten oli lähdetty matkaan kaukaa Tiberiaasta ja nyt kaupungin portit hämmöttivät. Kuusivuotias Eliza oli innoissaan kaikesta näkemästään.

- Katso, miten hienoja taloja, hän huudahti veljelleen Simonille, ja osoitti samalla korkeita rakennuksia, joiden katoilla kulki naisia ruukkuineen.

- Meidän kylässä talot ovat matalia, eikä meillä ole näin paljon vilinää. Täällä on minusta ihan liikaa ihmisiä, Simon tuskitteli tungosta.

Isä puuttui puheeseen ja kertoi, että Jerusalemin lähellä. Ja että itse Rooman keisari Augustus on määrännyt kaikki matkaan.

- Jokaisen on mentävä oman sukunsa kaupunkiin, jotta voisi kirjoittautua veroluetteloon. Keisarille on maksettava verot kaikista vähäisistäkin tuloista, isä jatkoi otsaansa pyyhkien. - Keisari pitää sotaväkeä ja hovivia yllä, kyllä ne maksavat. Virkamiehiäkin riittää joka kolkkaan.

Isä vaipui mietteisiinsä ja jatkoi sitten ylpeyttä äänensä: - Olemme sentään itsensä kuningas Daavidin sukua.

Lapset huomasivat, miten isä kohensi samalla ryhtiään.

Eliza ei ihan tiennyt, mikä se kuningasten suku oli. Ymmärsi vain, että joskus oli ollut paremmin. Eikä hän kysynyt, mitä ne verot tarkoittavat, mutta jotakin vähän raskasta, hän arveli.

Hänellä oli kaikki hyvin. Äitikin oli vauvan kanssa matkassa ja isoäiti Raakel piti heistä huolta. Aina kun pysähdyttiin, isoäiti kutsui lapset luokseen, avasi liinansa ja antoi heille palan leipää ja tilkan vettä. Muutaman kuivatun taatelinkin silloin tällöin.

- Syökää ja juokaa lapset, että jaksatte, pieniä te olette tien päälle kulkemaan, hän sanoi lempeästi.

- Älkääkään eksykö meidän porukasta, pysykää lähetyillä.

Maalaukset: Eeva Takala-Lähteenmaa

Simon, joka oli Elizaa pari vuotta vanhempi, osasi jo lukea. Silti oli mukava, kun isoäiti kertoi heille iltaisin tarinoita kansan vaiheista ja elämän kulusta. Poika muisteli kulkiessaan, miten isoäiti oli eilen kuvaillut heille vuoden kiertoa:

Kaksi kuuta oliivinkorjuuta.

Kaksi kuuta viljankylvöä.

Kuukausi pellavankorjuuta.

Kuukausi ohrankorjuuta.

Kuukausi korjuuta ja juhlaa.

Kaksi kuuta viiniköynnösten hoitoa.

Kuukausi kesän hedelmiä.

Loru oli helppo oppia ja sitä sai rallatella menemään. Kaikki tapahtuu siis ajallaan. Nyt siellä täällä kerättiin viimeistä satoa oliivipuiden alla. Sitten sadeaika ja kynnöt, ennen uusia kylvöjä.

Eliza kiinnitti huomionsa juhliin. Miten ihanaa oli, kun kaikki tulivat koolle viiniköynnöksistä satoa poimiin. Sekä juhlimaan, iloitsemaan vuoden tulosta. Äiti osasi kuivatua rusinat ja viikunat, kerätä hunajaa ja paistaa makeaa leipää. Granaattiomenat olivat ihan parasta! Usein ne piti viedä myyntiin, jotta saatiin vähän rahaa. Sitä tarvittiin matkallakin. - Huh, miten alkaakin olla nälkä, hän kuiskasi veljelle.

Isoäidin kulku oli muita hitaampaa, hän tuli usein perässä. Toisinaan hän pääsi vähän matkaa aasin selässä. Daavidin sukuisten kaupunki Betlehem oli Juudean vuorilla. Sinne oli noustava, joten loppumatka oli kaikkein raskain. Kun he katsoivat vuorilta taaksepäin alas Galilean ja Samarian suuntaan, he saattoivat nähdä pitkät ihmisjonot, kuin karavaanit, matkalla kaupunkiin. Onneksi he olivat jo niin lähellä, että pian etsittäisiin majapaikkaa.

- Katsokaa lapset talojen seinistä kylttejä, onko niissä tilaa, isä huhuili. - Kertokaa, jos kuulette jonkun kutsuvan taloonsa. Meille käy mikä vain, hän lisäsi, kun alkoi havaita katujen täytyvän.

- Jaksatko sinä, hän katsahti kysyen vaimoonsa, joka kantoi heidän pikkuistaan. Ei synnytyksestä vielä kovin pitkää aikaa ollut.

- Mielelläni jo lepäisin, vaimo vastasi. - Mutta jaksan, kunhan isoäiti jaksaa.

- Koetetaan ehtiä tämän joukon edellä ennen pimeää. Mennäänkö katsomaan, onko serkkuni Aaronin talossa tilaa?

- Olisipa se siunaus, jos sinne pääsisimme, huokasi isoäitikin, kun muisti veljensä pojan asuvan Betlehemiä.

Seurue laahusti eteenpäin, lampaat määkivät pihojen perillä, kissat juoksentelivat jaloissa. Lapsilla riitti hauskaa niiden kanssa. Eliza ja Simon silittivät lampaita ohi mennessään ja uneksivat vihreistä niityistä, jossa lampaiden kanssa olisi kiva juosta ja juoda virvoittavista vesistä.

Isä näytti pysähtyvän ja juttelevan erään talon edustalla.

- Montako teitä on, majapaikan isäntä kysyy.

- Meitä on kuusi, isä vastaa. Mies nyökkää. Lapset hymyilevät.

- Kyllä meille sopii, käykää peremmälle, olettehan sukulaisia. Ja vanha tätikin on siellä mukana, mies tunnistaa isoäidin.

- Eiköhän meidän katon alta jokaiselle joku nurkka löydy, minne mattonsa levittää. Pyydän vaimoani Rebekkaa laittamaan lisää jauhoa ilta-puuroon, niin tekin saatte. Tulkaa pesemään jalkojanne, tännepäin, niin saatte levähtää.

- Kiitos, kiitos, me sanomme kuin yhdestä suusta.

Eliza näki, miten isoäidin poskelle vierähti kyynel tästä hyvyydestä. Hän oli kuullut, miten isoäiti oli hyräillyt koko loppumatkan tuttua matkalaulua. Se meni jotenkin niin, että *”minä nostan silmäni vuoria kohti, mistä saisin avun. Apu minulle tulee Herralta, joka on tehnyt taivaan ja maan. Hän ei salli sinun jalkasi horjua, sinun varjelijasi ei torku.”*

- Eikä torkkunut nytkään, riemuitsi Simon, tosin pienellä äänellä, kun hän ei tiennyt voiko tällaisella asialla laskea leikkiä.

Illan myötä perhe rauhoittui majapaikkaansa. Kaikki huoneet olivat täynnä väkeä, siellä täällä jo torkahdeltiin. Mutta lapset eivät saaneet unta, sillä kaikki oli liian jännittävää. Ja koska kadulla vaelsi vieläkin väkeä, muutama seurue pysähtyi kyselemään tilaa. Isäntä pudisteli kysyjille päätään.

Isoäiti alkoi kertoa lapsille tarinoita saadakseen lapset rauhoittumaan. Hän alkoi muistella ennustusta, miten juuri täällä Daavidin kaupungissa, Betlehemiä, tulee kerran syntymään uusi kuningas, Rauhanruhtinas.

- Rauha onkin kallein asia maan päällä, sanoi äiti imettään pikkuista.

Eliza kurkkii ikkunaluukusta, miten pihalle tulee jälleen yksi seurue, mies ja vaimo aasin selässä. Majatalon isäntä on juuri hätistelemässä heidät tiehensä, kun huomaa naisen olevan raskaana.

- Vaimoni saattaa synnyttää koska vain, mies sanoo totisena.

- Antakaa meille leposija vaikka tallin puolelta. Aasiakin kaipaa taukoa.

Elyn 17-vuotisjuhla, kevätkokous ja seminaari

12.-13.4.2025

Tampereella

Evankeliset kesäjuhlat
Kokkolassa 6.-8.6.2025

Lisätietoa www.evankeliset.net
sekä Ely-lehdestä.

Eliza ja Simon huomasivat, miten aasin jalat olivat pahasti naarmuilla piikkipensaiden takia.

- Saatte mennä tallin puolelle, onhan siellä puhtaita heiniä ja vettä, jos siellä pärjätte. Ottakaa tästä vähän leipää evääksi, onhan Betlehem leivän talo, isäntä lisää yllättävän hyväntahtoisesti.

Eliza kertoo kuulemansa ja näkemänsä äidilleen, joka sanoo, että onpa hyvä. - Sukumme miehet ovat hyväntahtoisia. Profeetta Miika neuvoi meitä osoittamaan rakkautta ja hyvyyttä ja vaeltamaan valvoen.

- Simon, sain pienen oliiviöljypullon mukaani, en tarvitse sitä itse. Voitaisiinko käydä voitelemassa öljyllä sen aasin jalkoja? Eliza kysyy uni äänessään.

- Shh, shh, äiti koettaa hiljentää lapsia.

- Mun pitää varmaan käydä yöllä pihan perällä, veli kuiskaa. - Voin sitten yrittää etsiä sen aasin ja hoitaa sitä.

Eliza nukahtaa turvalliseen uneen isoäidin selän taakse eikä hän ole varma, oliko se unta vai totta, mutta yötaivaalle syttyi erityisen suuri tähti.

Aamulla Simon oli jo hereillä, kun Eliza availi silmiään.

- Usko tai älä, hän selittää tohkeissaan sisarelleen, löysin yöllä aasin ja sain voidella sen jalat. Ja siellä tallissa kävi myös lampaita ja paimenia ja minä kuulin vauvan äänen.

Ilo tarttui Elizaan. - Käydään tallin suulta katsomassa, mitä ihmettä täällä on tapahtunut. On meillä tässä kertomista!

*Eija Harmanen on luottamushenkilö,
mummi ja kirjailija Ilmajoelta,
koulutukseltaan pappi ja psykoterapeutti*

*Joulurauhaa ja
Jumalan siunausta
vuodelle 2025*

Armoa ja iloa ihmisille
Evankelinen lähetysyhdistys – ELY ry

Elyn työntekijät

Toiminnanjohtaja **Antero Rasilainen**
p. 045 134 4634, antero.rasilainen@evangeliset.net

Aluejohtaja **Satu Kivisaari**
p. 050 563 6079, satu.kivisaari@evangeliset.net

Lähetystyön asiantuntija /
Specialist on Mission Work
Joona Toivanen
p. 044 248 7229
joona.toivanen@evangeliset.net

Toimistonhoitaja
Virpi Tuominiemi
p. 040 415 9416
virpi.tuominiemi@evangeliset.net

Lähetystyöntekijä, pastori,
Etelä-Suomi ja Viro
Oiva Hujanen,
p. 040 526 9096
oiva.hujanen@evangeliset.net

Lähetystyöntekijä, pastori,
Viron kirkko
Kari Tynkkynen,
p. 040 341 7397
kari.tynkkynen@evangeliset.net

Lähetystyöntekijät (Viro),
pastori **Pia Ruotsala**
p. 040 732 5498,
pia.ruotsala@evangeliset.net
muusikko **Tero Ruotsala**
p. 040 579 4289,
tero.ruotsala@evangeliset.net

Kansainväl. asioiden
sihteeri, Inkerin kirkko,
Merja Kramsu
p. 050 3236 819
merja.kramsu@evangeliset.net

Lähetystyöntekijä,
Viron kirkon lapsi- ja nuorisotyö
Titta Hämäläinen
p. 050 358 2041
titta.hamalainen@evangeliset.net

Lähetystyöntekijä,
Elyn ja Wycliffen yhteislähetäjä,
raamatunkäännöstyö
Anu Mannermaa
anu.mannermaa@evangeliset.net

Tue työntekijöiden työtä: tili OP FI28 5114 0220 0343 69,
viestiksi työntekijän nimi sekä oma kotiseurakuntasi. Kiitos lahjastasi.

Niihin aikoihin keisari Augustus määräsi, että kaikkien maailman ihmisten piti ilmoittautua veronmaksajiksi. Näin laadittiin ensimmäinen veroluettelo Quiriniuksen hallitessa Syyriaa. Kaikki lähtivät omaan kotikaupunkiinsa ilmoittautumaan.

Myös Joosef lähti galilealaisesta Nasaretin kaupungista Juudeaan, Daavidin kaupunkiin Betlehemiin, koska hän oli Daavidin sukua. Matkalla oli mukana Maria, joka oli luvattu Joosefille vaimoksi ja joka oli raskaana. Kun he olivat perillä, synnytyksen aika tuli ja Maria synnytti eläinten suojassa pojan, esikoisensa. Hän kapaloi vauvan kankaaseen ja laski tämän lepäämään kaukaloon eläinten heinille, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.

Sillä seudulla oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa. Herran enkeli tuli heidän luokseen, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. He pelästyivät pahoin, mutta enkeli sanoi heille:

»Älkää pelätkö.
Minä ilmoitan teille
suuren ilouutisen, joka
koskee koko kansaa. Daavidin
kaupungissa on tänään syntynyt
teille Pelastaja. Hän on Kristus, Herra.
Tunnistatte lapsen siitä, että hän makaa kan-
kaaseen kapaloituna heinien päällä kaukalossa.»

Äkkiä enkelin seuraksi ilmestyi valtava taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa: »Kunnia korkeuksien Jumalalle ja rauha maan päällä ihmisille, joita hän rakastaa.»

Kun enkelit olivat palanneet taivaaseen, paimenet sanoivat toisilleen: »Lähdetään heti Betlehemiin katsomaan, mitä siellä on tapahtunut ja mistä Herra on meille ilmoittanut.» He lähtivät kiireesti ja löysivät Marian, Joosefin ja vauvan, joka makasi kaukalossa heinien päällä. Tämän nähdessään he kertoivat, mitä heille oli lapsesta sanottu. Kaikki kuulijat olivat ihmeissään paimenien puheista, mutta Maria painoi kaiken sydämeensä ja yritti ymmärtää, miten asiat liittyivät toisiinsa.

Paimenet lähtivät takaisin kiittäen ja ylistäen Jumalaa siitä, mitä olivat kuulleet ja nähneet. Kaikki oli ollut juuri niin kuin heille oli sanottu.